

Nepriklausoma

Lietuva

LITUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA • WEEKLY

Nr 11 . 1981 KVC - MARCH 13 d.

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

7722 GEORGE ST. LA SALLE P.Q. H8P 1C4

30 c.

SAVAITINIŲ IVYKIŲ APŽVALGA

TARDOMAS LENKIJOS DISIDENTAS

Lenkijos darbininkų nepriklausomoji unija susirinko aptarti Jacek Kuron'o, žinomo disidentu suėmimą ir jo apkaltinimą, kad jis "šmeižia Lenkijos vyriausybę". Tokie apkaltinimai komunistinėje logikoje ir "teisybėje" gali užtraukti 8 metus kalėjimo.

IR RUMUNIOJE TRŪKSTA MAISTO

Rumunija nuo seno buvo žinoma, kaip Balkanų javų aruodas. Tačiau Vakarų pasiekia žinios, kad jau ir šiame krašte trūksta maisto saviesiems gyventojams.

Ūkio produktų gamyba pernai nukrito 5% ir prez. Ceausescu pirmuoju rūpesčiu tapo žemės ūkis.

Š. m. vasario mėnesį jis atstatė iš pareigų Centralinio Komunistų Partijos K-to sekretorių, kuris buvo atskaitingas už agrikultūrą ir jo vieton paskyrė Emil Bobu, Politbiuro narį. Prez. Ceausescu taip pat suorganizavo Valstybinę Agrikultūros Tarybą prižiūrėti žemės ūkiui. Nejaugi dar neišsąmoninę, kad samdintai- vergai ūkiu nesirūpins taip gerai, kaip kad rūpinęsi savininkai. Be to, tik dabar viešai jis pripažino, kad biurokratai partiečiai, kurie nėra niekada turėję savo rankose kastuvą, nesėję ir nepjovę- nieko neverti su savo "patarimais" kaip užauginti duoną. "Geriau", - sakė jis, - "kad biurokratai paliktų savo biurus ir eitų dirbti į laukus".

Reikia pastebėti, kad dabar daugiausia vyrų nuėjo dirbti į industriją, o žemę tenka dirbti moterims.

Idomu/ neginčijamas faktas visuose komunistinės diktatūros užgožtuose kraštuose, kad Rumunijoje paliktas mažas skaičius ūkių privačiai nuosavybei, stebėtina išgauna didesnę kiekį produktų. Kai kuriose kategorijose tokie žemdirbiai pagamina 1/4 viso Rumunijos maisto, nors jiems priklausė tik 1/10 dirbamos žemės...

JAV PREZIDENTAS OTTAWOJE

Prez. Reagan'as atvyko į Ottawą susitikti su Kanados Min. P-ku Trudeau ir pasikalbėti apie svarbias problemas. Abu valdžios vyrai puikiai vienas su kitu komunikavo, nors pasikalbėjimų temos nebuvo malonios: žuvų peržvejojimas Rytų Kanados pakrastyje, "rūgštusis" lietus" iš amerikiečių nepri-

Prez. Ronald Reagan

žiūrimų industrijos pastatų užteršiantis Kanada, automobilių industrijos paktas, ginklų siuntimas į El Salvador'ą.

Prie Parlamento Kalvos buvo susirinkusi organizuota minia su standartiniais plakatais, kaip "yankee go home". Min. P-kas Trudeau sudraudė minią, primindamas, kad jį JAV-se tokiais plakatais nesutinka.

Vakare Ottawos Meno Centro Teatre prez. Reagan'as, jo žmona Nancy, min. P-kas Trudeau, daugelis Kanados ministrų ir parlamentarų, Montrealio meras Drapeau ir rinktinė publika praleido malonų ir įdomų vakarą specialiai paruoštoje įvairenybių programoje. Ją atliko Rytų, Vakarų Kanados garsieji dainininkai, muzikai, šokėjai. Užbaigė Kanados Ukrainiečių pasižymėjusi Šokių Grupe.

VASARIO 16 KANADOS SOSTINĖJE OTTAWOJE.

J. V. Danio nuotraukoje matoma programos baigiamoji scena, dalyvaujant Montrealio GINTARO jauniems ir viduriniams šokėjams, instrumentalistams ir Ottawos dainos vienetei RAMUNĖLĖMS

PARIZEAU PASKELBĖ BIUDŽETĄ

Paskelbtame Quebec'o Finansų Ministerio Parizeau biudžete svarbiausieji punktai yra šie:

- Rūkantieji mokės 4 c daugiau už 25-ų cigarečių pakelį.

- Nuimti pirkimo mokesčiai nuo šaldytuvų ir krosnių.

- Už batus iki 125 dol. vertės nereikės mokėti pirkimo mokesčių.

- Asmeniškai pajamų mokesčiai bus 2% sumažinti nuo 1982 m. sausio 1 d., po to 7.5%.

- Sveikatos draudimo mokesčiai darbdaviams pakelti 3% nuo balandžio mėn. 1 d.

- Tėvai, pradėdami 1982 m. už vaiką iki 6 m. amžiaus gaus 400 dol. ekstra priedo per metus, 600 dol. už 2 vaikus ir 700 dol. už 3.

- Sumažinti pajamų mokesčiai smulkioms verslo įmonėms nuo 13% iki 3%, pradedant liepos 1 d.

- Mokesčiai didesnėms korporacijoms sumažinti iki 8% nuo 1982 m. sausio 1 d., iki 5.5% po to metams. Dabar jos moka 13% pajamų mokesčio.

- Nuo balandžio 1 d., provincinės "Crown" korporacijos mokės dividendus 20% nuo pelno Quebec'o išdui. Hydro - Quebec dividendai keisis kasmet pagal jų rezervus ir skolas.

- Pratomas ekonominis augimas 1%.

Parizeau savo pajamų mokesčių pakeitimus vadina "pagrindiniu pakeitimu korporacijų mokesčiuose", nes tai sudarytų mažiausius verslo mokesčius visoje Kanadoje ir pagyventų investavimą.

Atrodo, kad vis dėlto, PQ, atsinešimas į bet kokių ne "frankofonų" investavimus / bent iki dabar / labai gerai žinomas ir geresnio klimato investavimui nesukūrė. Kas investuos?

Yra kita rimta problema, apie kurią PQ neužsimena: daugumoje neatsakingi, nerūpestingi, be atvangos didesnių algų reikalaujantieji kvebekiečiai darbininkai.

Kita problema - šovinizmas nukreiptas prieš anglų kalbą. Tai netik atbaido dalį turistų, bet atgrąšina gerų specialistų įvažiavimą, sumenkina gerą profesinį išsilavinimą pačių kvebekiečių tarpe, nes geriausia ir gausiausia šio kontinento technikinė profesinė literatūra yra anglų kalboje, neminant jau techninės terminologijos.

Quebec'o provincija šiuo metu gali pasigirti 2.9 bil. dol. deficitu. PQ vyriausybės išlaidos pakilo 16.6% per praėjusius metus. Dabar Parizeau sako, kad PQ vyriausybė numatys sumažinti išlaidas 1 bil. dolerių. Daugiausia išleidžiama švietimo ir socialiniams reikalams. Mums atrodo, tai ir būtų pačios svarbiausios sritys. Joms tačiau aptarnauti reikia ne tik pinigų, bet ir geros programos bei kvalifikacijų. Šių pastarųjų pagerinimas būtų labai pageidautinas.

Parizeau kaltina / joks siurprizas / Ottawą už per mažą paramą Quebec'ui. / Ką darytų atsikyrę nuo Ottawos, nepasako... / Jis, tačiau, pastebi, kad ir bendra pasaulinė rinka pergyvena atoslūgį ir aukštus paskolų procentus.

Nežiūrint visų tų skundų, padidėjo mažųjų ir vidutinių kompanijų skaičius šioje provincijoje ir Quebec'o eksportas laimėjo dėl nusmukusio Kanados dolerio.

RYAN ir UN KRITIKUOJA BIUDŽETĄ

"Jeigu aš taip tvarkyčiau finansus privačioje verslo įmonėje, būtų bankrotas pareiškė Liberalų Partijos lyderis Claud Ryan, susipažinęs su PQ biudžetu. Jis priminė, kad nuo 1976 m., kai PQ perėmė valdžią, provincinis deficitas pakilo nuo 5 bil. iki 15 bil. dolerių. Nuo konfederacijos laikų, anot jo, taip pats blogiausias prov. vyriausybės finansinis rezultatas. Taip pat bedarbė pakilo 50% per 4 metus. Pajamų mokesčių per 1980-81 m. kvebekiečiai sumokėjo 150 mil. dol. daugiau, negu kiti kanadiečiai.

Be to, jis provokavo Parizeau, kad pasisakytų dėl išlaidų rinkimų kampanijai, "kuri skleidžiama po visą provinciją".

Korporacijų didesnis sveikatos mokestis apsunkintų mažesnes įmones, kurios turi sunkumų pasidaryti pelno. Ryan'as mano, kad visas biudžeto apskaičiavimas yra tik priešrinkiminis žaidimas ir jo rimtai inteni negalima.

Union National finansų kritikas Bertrand Goulet priminė, kad vienintelį biudžetą be deficito Parizeau patiekė 1973 m. artėjant rinkimams.

LIBERALAMS REIKIA SUSIVIENYTI

Claude Ryan turi suvienyti savo partijos narių nusiutymą, kas gali lankyti anglų kalbos mokyklas Quebec'o provincijoje.

Ryan'as pasiūlė, kad visi, ir naujai atvykstantieji, kurių namuose kalbama angliškai, turėtų teisę siųsti savo vaikus į anglišką mokyklą.

Tačiau, didelė dalis liberalų balsavo, kad būtų suvaržytas Kanados piliečių, auklėtų anglų kalboje, vaikų leidimas į angliškąsias mokyklas. Taip Ryan'as yra atsidūręs į nekokią situaciją: pekištai jį kaltina "išdavyste", o angliškai kalbantieji galvoja, kad jis nepakankamai gina jų reikalus.

Paskutinių 5-ų savaičių laike, aštuoniose Quebec'o apylinkėse liberalai balsavo prieš Ryan'o pasiūlymą dėl angliškųjų mokyklų lankymo. Tik West Island liberalai

balsavo už. Taip pat pritarė keli liberalų kandidatai.

John Ciaccia yra susirūpinęs, ir ragina stipriau informuoti visuomenę ir reikalauja, kad ieškant teisingumo ir lygybės-kalbos įstatymas Bill 101 būtų pakeistas.

Specialiame liberalų visuotiniame susirinkime kovo 14 d., šalia kalbos įstatymo bus aptarta ir visa eilė aktualių klausimų, kurių dabar vengia PQ: finansinės reformos, provincijos deficitai ir kt. PQ trokšta būti perrenkami ir prieš rinkimus praveda jau seniai reikalingus atlikti darbus: nelegalių imigrantų amnestija, energijos poreikio kontrolė ir kt. Šaoningai nutylimas provincijos atsiskyrimas nuo Kanados. Netgi duodama suprant, kad PQ būtų linkusi peržiūrėti Bill 101 / kurio įvedimas jau gerokai pakenkė Quebec'o ekonominiam gyvenimui /...

SUIMTA MOTOCIKLISTŲ GAUJA MONTREALYJE

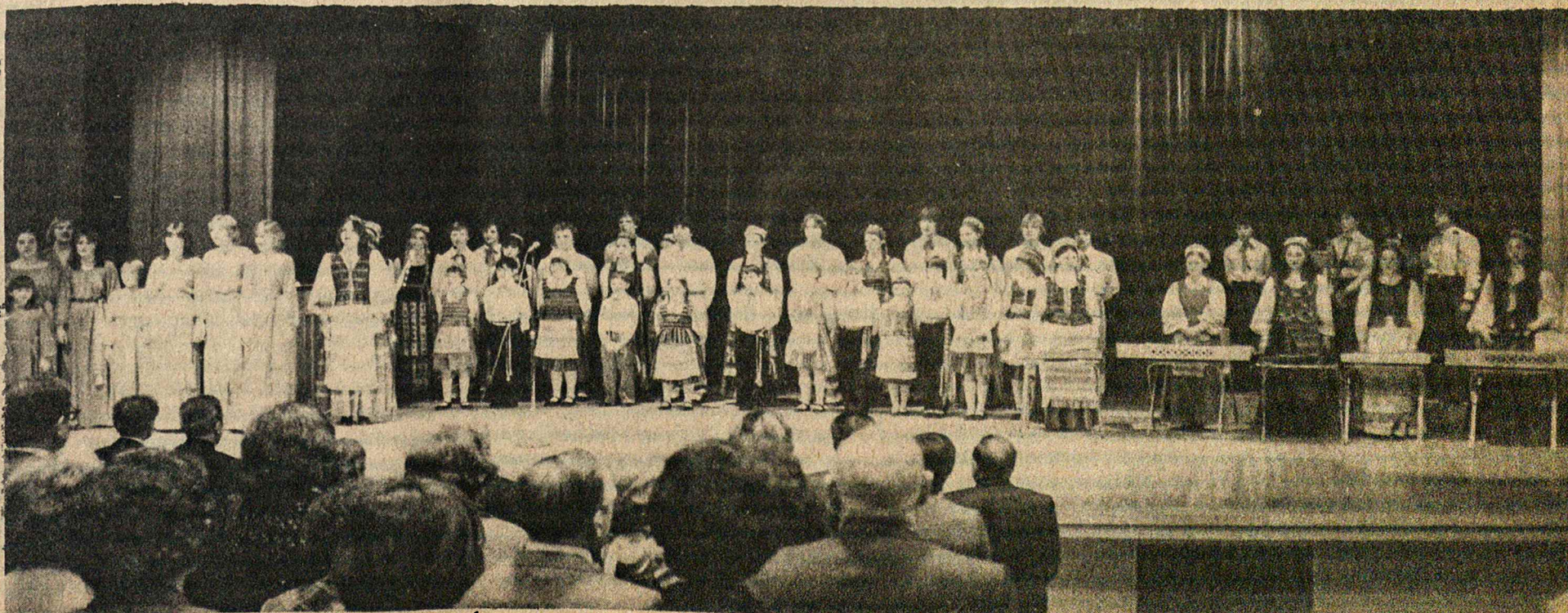
RCMP suėmė 7 motociklistų bandos, pasivadinusios tinkamu vardu Hells Angels /Pragaro Angelai/, narius. Jie prekiaavo narkotikais ir kitais pavojingais vaistais ypač pietiniame Montrealio pakrastyje, baruose ir gimnazijos mokinių tarpe. Sumintieji turėjo prekių 45.000 dol. vertės. Pagal įstatymus, jie galėtų gauti kalėjimo iki gyvos galvos bausmę. Policija iš savo pusės padarė ką galėjo, apsaugoti visuomenę nuo kriminalistų. Ar tą patį pasiryžę padaryti teisėjai, įstatymo saugotojai?

SVARSTYBOS APIE BENDRĄ DARBĄ LIETUVAI

ALto Visuomeninių Reikalų Komisija, vadovaujama dr. L. KRIAUCELIŪNO, pasiuntė kvietimą VLIKo ir LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS vadovybėms suruošti viešas svarstybas, kaip visi tie trys veiksniai galėtų sėkmingiau ir darniau dirbti Lietuvos laisviniui srityje. Laukiama teigiamo atsakymo.

JAV KONGRESO PAREIŠKIMAI APIE LIETUVĄ

Amerikos Lietuvių Tarybos valdyba savo posėdyje nusprendė atskiru leidiniu išspausdinti JAV senate ir atstovų rūmuose siemet per Lietuvos Nepriklausomybės minėjimą senatorių ir kongresmanų pasakytas kalbas ginant Lietuvos teisę į laisvę.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už išsivadą Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS ML SPAUDOS BENDROVĖ,
Redaguoja Redakcinę Kolegiją

Telefonas: (514) 366-6220.

Second Class Mail Registration NO. 1952 Return postage guaranteed.
Postage paid at Lehigh, P.Q. Published by The Independent Lithuanian
Publishing Co. at 7722 George Street, Lehigh, P.Q. Canada. M5P 1C4.

MEŠINĖ PRENUMERATOS KAINA KANADOJE: \$14.00,
VISUR KITUR - \$15.00, RĖMĖJO - \$20.00

P. S. Bendradarbių ir korespondentų spausdinamos mintys ne-
būtinai turi atitikti redakcijos nuomonę. Rankraščiai gali
būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuostatais, grąžinami
tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba
leidžia neatsako.

VLADAS ŠAKALYS

VASARIO 16 d. MINĖJIME

P. Indreika

San Francisco paskutiniu momentu, Valdybai pavyko atsikviesti Vladą ŠAKALĮ, kuris viešėjo Los Angeles, atlikdamas pasikalbėjimą su spauda ir TV.

Minėjimas buvo pradėtas invokacine maldą, kurią sukalbėjo dr. kun. Pavalkis, Pirm. R. Tervydis publikai pristatė lietuvišką Odisėjų Vladą Šakalį, kurio šuolis į laisvę sutapo su Maskvos sporto olimpiados atidarymu / 1980. VII. 19 /, todėl I-asis aukso medalis turėtų atitekti Vl. Šakaliui, kaip geriausiam "plaukikiui"... Okupantas jo tada ieškojo po Vilniaus namų rūsius, kada jis plaukė į laisvę per šal-tuosius Suomijos ežerus ir sraunias upes. Vladas Ša-kalys publikos buvo sutiktas nesibaigiančiais plojimais.

"Mielieji tolimojo San Francisco lietuviai- priimkite sveikinimus ir geriausius linkėjimus Lietuvos po-grindžio, laisvės kovotojų iš tolimojo Sibiro koncentraci-jų stovyklų ir tautos, pri-spaustos sunkių okupacijos jungų", pradėjo savo žodį, niekada netikėjęs, kad kada nors atsidurs San Francisco mieste.

II-ą kartą sovietams įsi-veržus į Lietuvą, Vladas Šakalys, būdamas 13 m. jau-nuolis, su kitais draugais užrašė ant popiergalio: rusai važiuokite namo! To užteko, kad būtų areštuotas, tardytas ir apkultas. Esant nepilna-mečiu, jis buvo paleistas ir pavestas tėvų globai. Nuo tada jame sustiprėjo neapy-kantos jausmas rusams ir jis nebesitiraukė iš kovos lauko. Neapykanta dar labiau sustiprėjo, kai pamatė nu-žudytą partizanų lavonus gatvėse ir miestelių aikštė-se, žmonių areštus, jų nak-timis gaudymą, pajuto ūki-ninkų pasipriešinimą, varant juos į kolchozus ir t. t.

Kai 1972 m. liepos mėn. pa-skendo Romas Kalanta, Kau-no gatvėse pasipylė demon-strantai ir pogrindyje pasiro-

dė LKB Kronika. Jos pa-sirodymas realiais faktais atidengė tikinčiųjų persekio-jimus ir diskriminaciją. Tie faktai sukrėtė ne tik tiki-nčiusius, bet ir patriotiniai nusiteikusius lietuvius. Pra-sidėjo kratos, areštai, trė-mimai.

Kadangi lietuvių kunig. ir Bažnyčia aktyviai tiki-ninkavo partizanams ir buvo jų moralinis ramstis, dvasi-ninkai buvo terorizuojami, areštuojami ir teisiami. Au-komis tapo vyskupai ir ma-žiausia 350 kunigų. Pries-paudai didėjant, stiprėjo tar-pusavio ryšiai. Stiprėjo po-grindžio spauda. Dabar oku-puotoje Lietuvoje pasirodė 15 leidinių, kurių tik dalis pa-siekia Vakarus.

Galų gale kovotojai išdri-so kelti politines neteisības. 45- ių pabaltiečių pasirašy-tas dokumentas, reikalauja-panaikinti Stalino - Hitlerio slapta susitarimą dėl Pabal-tės kraštų okupacijos, neša ir Vlado Šakalio parašą. Su-sirišta su rezistencinėmis grupėmis Sovietų Sąjungoje, Ukrainoje, kur sąlygos dar sunkesnės negu Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje ir kt. N. Sadūnaitės įkalbinimas, V. Petkaus, Gajausko ir kitų sunkios bausmės susilaukė kontra-ataveiksmio. KGB ne-snaudė ir griežtomis prie-monėmis reagavo, pav.: vie-nas signataras 45- ių pa-rieškimo yra nužudytas, 5 a-reštuoti. Areštuotas buvo ir Vl. Šakalys, kuris tardytojo buvo verčiamas atšaukti sa-vo parašą. Jam atsisakius, iš kalėjimo buvo paleistas po-rai dienų "atostogų" apsigal-vojimui, ir, jeigu būtų suti-kęs atšaukti parašą, tada do-kumentas būtų tapęs bever-čiu.

Vladas Šakalys jau buvo iškentėjęs sovietiniuose ka-lėjimuose 15 metų ir, grė-siant pakartotinam areštui, nutarė pasitraukti iš Lietu-vos ir toliau tęsti kovą už-sienyje.

Paliekant Lietuvą, jos e-

konominė padėtis buvo gana sunki. Ją pasunkino netik-gantos nelaimės, bet Afga-nistano, Lenkijos įvykiai ir Amerikos grūdų eksporto suvaržymai. Asmeniui me-tinė bulvių kvota - tik 30 kg. o su kitais produktais dar sunkiau. Gerai gyvena kola-borantai, pataikūnai, kuriuos lietuviai praminė "raudonai-siais ridikėliais". Komunis-tinė propaganda dar labiau sustiprinta, ją atmiešiant ru-siškoju nacionalizmu, kuris dar labiau erzina gyvento-jus. Lūžis jaučiamas ir tar-dymo kameroje, nes tardy-tojas nesijaučia tikras - kas bus rytoj? Lenkijos darbi-ninkų sąjūdis rado atgarsį ir Pabaltijo kraštuose, žinoma, ne tokių aštrių streikų pavi-dale, bet pogrindžiui su-teikdamas šviesesnių vilčių. Tų vilčių sustiprinimui mū-sų išeivija ir visi veiksniai turėtų parodyti daugiau viė-ningumo, išvystyti didesnę akciją, pav., dėl Molotovo-Ribbentropo paktą, kad jį at-šauktų Vakarų Vokietija, nes tai Sovietų Sąjungą pastatytų į keblią padėtį ir sudarytų tarptautinės teisės prece-dentą, kad neteisė negali virsti teise. Tai lengvintų mūsų kovą dėl Lietuvos ne-priklausomybės atgavimo.

Rūškanas nuotakais sukė-lė paskelbtas "Drauge"/va-sario 17 d./laiškas, pasira-šytas A. Kubiliūtės ir D. Ra-čiūnaitės, kad Chicagoje, su-ruoštime Altos Vasario 16 minėjime, joms kreipiantis kaip Lietuvių Jaunimo Są-jungos atstovėms, į pirmi-ninkaujančią E. Mikužūtę, buvo pareikalauta trečdalis salės nuomos ir - neleis-ta pasistatyti staliuko pa-rašų rinkimui ant petičijos, prašant Vak. Vokietijos vy-riausybę atšaukti Molotovo - Ribbentrop'o sutartį... /Tai parodo, kokią kylį varo į mūsų tarpą nesveikai am-bicingi asmenys, galvodami, kad jie vieninteliai verti dirbti lietuvių Red./

Minėjimas buvo baigtas menine dalimi, kurią išpildė pianinu Vilija Micevičiūtė ir tautinių šokių grupė Va-karų Vaikai, vadovaujama D. Janutienės. Užkandžių metu Alb. Astraitė- Singh rodė filmą apie Tautinių Šo-kių Festivalį Chicagoje.

Visi dalyviai buvo labai patenkinti svečio Vlado Ša-kalio pranešimu apie dabar-tinę Lietuvos padėtį ir gra-žiai pravestą suakties mi-nėjimą. /P. Indreika/

P. S. Kanadoje, reikia pa-sidžiaugti, tokių nesusipra-timų /mandagiai kalbant/ nėra įvykę ir visi stengsi-mės, kad neįvyktų nė ateity-je. Tikimės, kad Lietuvių Jaunimo Sąjunga, turėdama daug atsparumo ir situacijų supratimo nuo parašų rinki-mo projekto neatsisakė. Juk yra didžiulė masė ir neapa-kusių lietuvių, kurie kokių nors fanatikų pareiškimus priima tikroje perspektyvoje /Red./

2

THE DOGS OF WAR.

ISTORIJA BE ŽODŽIŲ - KARIKATŪRA IŠ AMERIKIEČIŲ SPAUDOS

Kanados Lietuvių Fondas

NAUJI NARIAI IR ĮNAŠAI:

929. Žilys T. \$ 100.	153. Kantautas Adomas 4800.	nimą į narius. Domeikos
930. Empakeris Mečys 100.	198. Karbūno Leono	Vaclovo atminimui įnašą pa-
931. Mankų, Jono ir	atm. \$1000.	darė draugas ir prietelis Vla-
Ievos atm. \$ 650.	243. Mingėla Antanas \$1000.	das Bagdonas.
932. Hamiltono Lietu-	483. Kubilius dr. Vincas	Vikaukaitės Elenos atmi-
Namų B-vė. \$ 407.	ir Veronika. \$ 400.	nimui aukojo \$20. - M. Šenfe-
933. Paketurio Ed-	484. Butkevičius, Juozo	rienė; Jakimavičiaus A. atm.
vardo atm. \$ 100.	ir Veronikos atm. \$474.	aukojo \$20. - Ontario Hydro
934. Lelienės Genės	547. Vikaukaitės	tarnautojų soc. Klubas; Čepo
atm. \$100.	Elenos atm. \$520.	S. atm. aukojo \$100. - Dr.
935. Lelis Danius Jr. \$100.	587. Jakubonis Zeno-	James Sorbara.
936. Domeikos Vac-	nas. \$ 500.	Ankstyvesniame praneši-
lovo atm. \$ 100.	596. Čepo Stasio atm. \$ 255.	me buvo praleista: A. a. Stur-
937. Gražio Antano	608. Latauskas Petras \$800.	maičio Bernardo atminimui
atm. \$1575.	649. Karaliūnas P. ... \$2100.	įnašą padarė Leopoldas Bal-
938. Demereckas,	655. Tumosa Zenonas \$200.	sys. Partizano Viktoro Lapo
Juozas ir Ona. ... \$ 100.	701. Mažeika Juozas. ... \$250.	atminimui įamžino brolis H.
939. Petrulis Marius	718. Agurkiai W. ir G. \$630.	Lapas.
Tomas. \$100.	790. Gaputytė Monika \$300.	
940. Pleinys Jero-	797. Zaldokas Stepas	Kanados Lietuvių Fondas
nimas. \$ 100.	iki. \$500.	praneša visiems suintere-
941. Kregždės Kosto	807. Rakauskas J.P. ir	suotiems gauti pašalpas, kad
atm. \$105.	ir E. \$2000.	PASKUTINĖ DATA PRAŠY-
942. Tillsonburgo	832. Sinkaus-Siankevi-	MAMS PADUOTI YRA 1981
Medžiotojų Klubas 100.	čiaus Vacio atm. \$1000.	m. balandžio 1 d.
943. Dobilas Justinas \$ 100.	890. Jakimavičiaus	Prašymus siųsti: 28 The
944. Vadišiaus Kazi-	Antano atm. \$405.	Palisades, Toronto, Ont. M6S
miero atm. \$265.		2W8 arba 1573 Bloor St., To-
Įnašus papildė:		ronto, Ont. M6P 1A6. Kaip
23. KLB Ottawos A-	Kanados Lietuvių Fondas	daugelis žino - pirmenybę
kės Valdyba iki \$5600.	didžiuojasi naujais nariais ir	turės tie asmenys ar organi-
98. Prisikėlimo Pa-	įnašus papildžiusiais, ypatin-	zacijos, kurie - kurios yra
rapijos Kredito	gai tais, kurie savo įnašus	Fondo nariai.
Kooperatyvas. ... \$1200.	didino Vasario 16 Dienos	K. L. F. Valdyba
147. Lazdūtis Motiejus \$400.	proga. Stasys Paketūras įra-	
	šė savo brolio Edvardo atmi-	

IR GERA, IR BLOGAI... nuomonės, laišukai, atgarsiai

RAŠO IR TAIP...

Mėginsiu nors trumpai ap-rašyti mūsų vietovės "nega-lavimus".

... Mūsų bendruomenė y-ra labai pašlijusi, išdrasky-ta, supjudyta. Daugelį metų dirbome, kovojome, mėgino-me išsilaikyti skaudžios 2 psi.

tremties kely. Pati esu dir-busi nuo pat pirmųjų metų šeštadieninėje mokykloje, kol mūsų jauni mas baigė uni-versitetus. Dirbom, kiek mūsų pajėgos leido...

Vėliau, kada jau viskas pa-lengvėjo ir kai pati Kanados valdžia mus ragino išsilai-kyti savo tautos dvasioje, ga-vome visokios paramos. Mū-

sų didysis vadovas A.D. pradėjo mumis nusikratyti, pradėjo piūdyti vieną prieš kitus, mėtyti mus lauk kaip netinkamus. Nesiskaitė nė su vieno iš mūsų nuomone, o likdavome jo paties ir kele-tos jo pasekėjų tik pajaukti. Vienas po kito traukėmės, nebeuorėdami peštynių ir nesantaikos. Net buvo iš jo

pusės pasakyta jaunimui, jis bus bendruomenės ir direk-torių namų pirmininkas ir mus visus uždarys į maišą.

Na, ir uždarė. Jis kiršino jaunimą prieš mus, kuris vi-sai nekooperavo. Ir turėjo-me labai negražų atsitikimą net per Vasario 16-ios mi-nėjimą, kuriame buvo labai daug svečių.

Gaila, kad negaliu papasa-koti to žodžiu, o aprašyti reikėtų daug laiko, o Jums kantrybės tai skaityti.

Padarė taip, kad jaunimas mus valdo, nė vienas nekal-ba lietuviškai /tiesa, turime iš kitur atvažiavusio jauni-mo/. O pirmininkų pareigas eina kas nors iš jų tėvų, be pasiruošimo ir tam dar-bui netinkami, o pats jau-nimas net jų patarimų ne-klauso. Paties A.D. nebeįsi-leidžia. Jis pats tą planavo, kad viskas išsirtų. Kad visi matytų, jog be jo nieko ne-bėra.

Puolėme į darbus vos pa-tekę Kanadon. Nežiūrėjom materialinių nedateklių, pa-

likty namuose mažų vaikų. Aukojom po darbų savo lai-ką, dirbome. Buvo gera, kai užbaigdavom nors mažytį savo pasirinktą darbėlį.

... Nebeturime nė lietuvi-o kunigo, labai mažai nors ir mažuose rateliuose besuei-nam. Išėiti vėl dirbti, kai esi išstumtas, pajuoktas? Net buvo pasigirta: tą ir tą iš-metėm. O patys nepajėgūs ką nors padaryti.

... Todėl, tie kurie dirbo ir gali dirbti nebesutinka. Pa-sitikėjimo nebėra. O ką nu-dirbsi išėjęs vienas, be žmo-nių? Visi numoja ranka. Sa-ko: "Kam rūpintis, išėjus peštis? Ateinu į minėjimą, šokius, man visi padėkoja, kad atėjau".

... Po minėjimo bus nau-jos Valdybos rinkimai.

E.K-nė
Edmonton, Ata.,

LAZDA TURI DU GALU

Kai ateina panašaus pasi-sakymo apie žalingą veiklą lietuvių kolonijoje laiškas /tokių būna kartas nuo kar-to/, pasidaro tikrai labai

skaudu ir ne tik "senie-siems", "raštingiems", "jau-niesiems", "neraštingiems". Skaudu pasidaro didelei dau-gumai ir kiekvienam sąmo-ningam lietuviui. Norisi ir šio laiško autorei priminti, kad didelė dauguma dirba darniai, randa galimybių pa-šalinti nesklaidumus arba ignoruoti asmenis ar asme-nį, kuriam pirmoje eilėje tik jopaties siauri interesai te-rūpi.

Kas daryti? Kaip palaiky-ti savo tarpe kontaktą ma-žoje kolonijoje, kur kaip sa-kote tik labai retai besusi-tinka? Kas daryti, kai iškyla asmeniškai konfliktai rimto pobūdžio? Siūlome peržiū-rėti renginių programas ir jas pajavairinti. Medžiagos galima gauti per KLB V-bą Toronto. Ateiti kuo gausiau-siai į Apyl. V-bos rinkimus: visi nebaluos už destruktivy-asmenį. Už rimtesnio pobū-džio įžeidimus galima pa-duoti į Garbės Teismą. Tai būtų lazdos antrasis galas, kuris padėtų atgauti opti-mizmą, ko ir linkime. /Red./ NEPRIKLUSOMA LIETUVA

Potvynis Lietuvoje

IŠ ŠIŲ DIENŲ KLAIPĖDOS UOSTO IR JŪREIVIŲ GYVENIMO

Simas Kudirka pasakoja straipsnio autoriui dalį savo pergyvenimų. /Toliau matosi E. Lymantienė ir MLRS pirmininkas prof. M. Brakas/.

PUSVALANDIS SU SIMU KUDIRKA

Neseniai, New Yorke, turėjau malonią progą susitikti su mūsų plačiai žinomu jūrininku Simu Kudirka. Jis pastaruoju metu amerikiečių spaudos bei radijo ir televizijų komentatoriams yra tapęs savo rūšies sinonimu: kai tik informuojama apie kurį nors ypatingomis aplinkybėmis pasišalinusį rytų Europos pabėgėlį, tai, kaip taisyklė, minimas ir Kudirkos vardas bei jo pergyvenimai.

Kalbantis su Simu Kudirka, pasitvirtina daugelio žurnalistų pastaba, kad su juo labai greit užsimezga nuoširdus žmogiškas ryšys, o jo pasakojimai gyvi, įdomūs, fascinuojantys. Taip besikalbėdami ir užsimindami jūrininkystę, aš, tarp kitko, jam papasakojau savo prisiminimus apie Nepr. Lietuvos Klaipėdos uostą ir apie ten tarp jūros laivų praleistus laikus. Papasakojau, kaip mes, jauni klaipėdiečiai, laisvai vaikščiodavome prieplaukų krantinėse, stebėdavome laivų vardus, ženklus, jų kilmės uostus, įvairių jūrinių tautų vėliavas (tarp jų ir mūsų), ar net šalia didžiųjų laivų atsistoję, meškeriodavome. Dar būdavo ir progų, įgulai pakvietus, laivą apžiūrėti iš vidaus, o turint gerų pažįstamų, net laivo salione pasisvečiuoti. Kadangi Simas Kudirka gerai pažįsta šių dienų Klaipėdos uostą, tai ir paklausiau: kaip jis šiandien bendrai atrodo, kaip primami laivai ir ar dar galima, mums savo laiku įprastu būdu, laisvai vaikščioti prieplaukų krantinėse, pasikalbėti su jūreiviais, pameškerioti.

Štai kaip Simas Kudirka trumpai apibūdina dabartinį Klaipėdos uostą ir jūreivių buitį:

Klaipėdos priemiestyje Smeltėje, ties Smeltelės upės tiltuku, pasibaigia kolūkis "Baltija". Į pietryčius nuo tiltuko, kanalo link, randasi "Baltijos" remonto statykla. Tai milžiniškas kompleksas su dideliais, iki 20.000 tonų laivus pakelti galinčiais dokais. Joje bei kitose įmonėse dirba daug tūkstančių iš Sovietų Sąjungos gilumos atsikrausčiusių svetimtaučių.

Mano darbovietė Klaipėdoj buvo žvejybos šaldytuvų laivyno bazė (BRF). Ji visa aptverta aukšta, su spygline viela ant viršaus, tvora. Tvorą nesibaigiamai tęsiasi iki Klaipėdos celulozės fabriko. Pro ją įeiti į rajoną reikalingas leidimas su nuotrauka. Prisibijoma, kad kas nors įėjęs galėtų "apsiuostyti", surasti vietos laive pasislėpti ir, plaukiant Švedijos ir Danijos sąsiauriais, išsokti iš laivo.

Iš uosto rajono išeinančius, irgi tikrina ginkluoti sargybiniai. Jie žiūri, ar neišsineš kokią žuvį, virvės galą, šriubą...

Pats prekybos uostas yra aklinau uždarytas ir saugojamas ne tik sargybinių, bet ir šunų. Kai mums, iš tolimos kelionės grįžusiems žvejų laivams, dėl didelio laivų susigrūdimą tekdavo sustoti mariose, tai mes laivelius į prekybos uostą galėdavome nuplaukti, bet į miestą ir į namus neišleisdavo — tam jau buvo reikalingas kitas leidimas. Tad tekdavo vėl grįžti į laivą.

Prekybos uoste prie kiekvieno užsienio laivo stovi du sargybiniai su automatiškais ginklais: vienas laivo gale, kitas prie liepto.

— Tai kaip kalėjime!

— Na taip! Gal jums įdomu sužinoti, kaip mes jūreiviai išeidome iš jūrą?

— Labai įdomu.

— Sakykite, ar anksčiau, Nepr. Lietuvos laikais, kareiviai tikrindavo išplaukiančius laivus? — klausia toliau manęs Kudirka.

— Kaip kiekviename civilizuoto krašto uoste, taip ir Lietuvos uoste — Klaipėdoj, kareiviai niekad netikrindavo išplaukiančių ar įplaukiančių laivų. Tai buvo grynas muitininkų ar pasienio policijos kompetencija ir darbas. Jie, pirmojeilėžiūrėję, kad įvežamųjų ar išvežamųjų prekių dokumentai būtų tvarkojami, muitininkų buvo tikrinami įplaukiantys laivai. Kas liečia įgulos narių patikrinimą, pasieniečiai pasitikėdavo laivo kapitono žodžiu ir iš jūrų kelionės atvykstančių ar išvykstančių jūreivių nelietė ir nevargino.

— Mus tai labai tikrino, — tęsia toliau Simas Kudirka, — Tik pagalvokite, kokią "kontrabandą" mes klaipėdiečiai žvejai galėjome išvežti ar atvežti, kad arčiau krantai, kuriuos mes praplaukdami tik pro žiūronus galėjome įžiūrėti, buvo Zundo, Kopenhagos, Helsingfors ar Anglijos

pakrantės.

Po to mėnesiai matydavome tik jūrą. Tad, užmegzti prekybos ar kontrabandos ryšius su matytų krantų gyventojais, būtų tolyg norui prekiauti su skrendančiais erdvėlaiviais... Kokia nesąmonė!

Žiauriausiai mus tikrindavo, kai išplaukdavome į žvejybos reisą. Prieš išplaukiant paruošiamos "rolės", t. y. žmonių sąrašas, pradedant šlavėju ir baigiant kapitonu. Toks, taip vadinamas, laivo "diapozonas" kartais apimdavo apie 280 žmonių. Išplaukiančiųjų sąrašas visuomet yra aprobuojamas KGB, pasienio tarnybos ir laivo politruko, kuris yra ir KGB darbuotojas.

Kai jau iš KGB gaunamas leidimas išplaukti, nuo laivo turi nueiti visi jūreivių artimiausi giminės, kaip žmona ir vaikai. Bet tai dar nereikia, kad laivas tuojau ir atsiriš nuo krantinės. Atvirkščiai. Į laivą sulipus 26—28 kareiviams, 2—3 karininkams ir vienu ar dviem šunims, prasideda kelių valandų užtrunkanti laivo krata ir jūreivių varginimas bei erzinimas.

Atvykėliai paima mūsų visų pasus ir suvaro mus arba į laivo kino salę, arba kiekvienam liepia būti savo kajutėse. Kiekvienu atveju, prie durų stovi arba kabinų koridoriuose vaikšto kareiviai, kurie prižiūri, kad niekas neapleistų patalpų.

Kai atiduodamas pasas, pašauktasis jūreivis turi greit pasakyti savo ir tėvo vardą. Jei viskas atitinka, jis gali pasilikti ant laivo.

Pasus gavę jūreiviai tada eina į savo kajutes, į kurias neužilgo su dviem kareiviais ateina darbo kombinzonų apsirėngę KGB agentas. Tada reikia atsistoti, o agentas atidaro spintą, verčia lovą, ištraukia iš stalo stalčius, apžiūri visus kampus. Kai nieko įtartino neranda, jūreivis tampa laisvas, bet dar neturi teisės išeiti iš savo kajutės.

Tokia laivo patikrinimo procedūra tęsiasi tris — keturias ar daugiau valandų. Laivas tikrinamas nuo dugno iki stiebo.

Kodėl tas daroma? Kad mes neišsineštume "kontrabandinės žuvies"? Ne, kad nebūtų kas nors įlindęs į statinę, į gaisrui gesinti ar šiuokšlėms suimti dėžes, kopūstų ar bulvių krūvas. Nėgana to, kiekvieną kartą tikrinamas ir kratas darančiųjų budrumas: KGB ir pasienio sargybos aukščiausias karininkas, su laivo kapitono ir politruko žinia, paslepia vieną įgulos narį kurioj nors laivo vietoj, pvz., mašinų skyrių rankoms nusivalyti skudurų dėžėje. Palikus mažą priėjimą prie oro skylutės, ant jo uždedama lenta, o ant jos suverčiama skurlių krūvos. Ir taip tas vargšas jūreivis, kad šunys nesuostų dar ir žibalu išsitemęs, kenčia ištisas valandas prispaustas ir susirietęs, kol geležiniais šlampalais badydami kareiviai jį pagaliau suranda.

O, neduok Dieve, jei jo neužtiko! Aš atsimenu, kai kartą kareiviai neatrado mano vieno pažįstamo, gana šaunaus rusiuko, Šašos. Kratą darantiems kareiviams, kuriems už parodytą kruopštų darbą paprastai duodamos papildomos atostogos, tada buvo visos atimtos, paskarininkas pažemintas, o kas atsitiko su karininkais — nežinau.

— Tiesiog nepatikėtina!

— Nepatikėtina? Aš gyvas nenorėčiau išeiti iš šios vietos, jei nebūtų tiesa! — baigė pasakoti vieną iš daugelio savo jūrinio gyvenimo epizodų "lietuviškame" žvejybos laivyno laive Simas Kudirka.

*** — ***

Kaip enkavedistai jau 1940 — 1941 metais vargino lietuvių jūreivius pagrobtuose Nepr. Lietuvos jūrinuose laivuose, gana vaizdžiai ir plačiai aprašė jų terorą pergyvenęs jūrų kapitonas Br. Krištopaitis, savo pereitais metais išleisto prisiminimų knygoj "Jūrų Keliais". Remiantis Simo Kudirkos autentiškais pasakojimais, jūreivių gyvenimas sovietiniuose laivuose šiandien dar labiau pasunkėjęs.

Praėjusio šimtmečio pradžioj, Harvardo universiteto teisės mokslų studentas Richard Danna parašė ir išleido savo knygą "Dveji metai prie stiebo". (Two Years before the Mast). Joje jis aprašė sunkią ir betelsę jūrininkų dalią tuometinėse didžiuliose būrinuose laivuose. Visuomenė, paskaičiusi Danna knygą, buvo taip sujaudinta, kad ėmėsi griežtų priemonių prieš kai kurias jūrines valstybes ir reikalavo tučtuojau pagerinti jūreivių gyvenimą laivuose. Kažin, ar šiandien atsirastų bent vienas įtakingas žmogus, kuris išdrįs prieš žmogaus Teisių komisiją iškelti ir 20 a. sovietų laivuose vykstantį kūnišką ir dvasišką jūreivių nužmoginimą.

A. Lymantas

ŽINIOS

POTVYNIS NAUJUOSE METUOSE

Kai mes Šiaurės Amerikoje per Kalėdas ir Naujus metus kentėjome nuo nepaprastai didelių šalčių, Lietuvoje buvo tikras pavasaris. Šilto oro masės iš Atlanto atėjus, labai patvino Nemunas ir Minija, ir padarė didelių nuostolių Klaipėdos krašte. Per — trumpą laiką vandens lygis upėse pakilo net trimis metrais. Gruodžio viduryje į Juknaičių, Šyšos, Aukštumalės lankas

ėmė plūsti vandens masės. Potvynis pralaužė kai kuriuos pylimus, apšėmė ir išardė kelius į Rusnę bei Kintus, Šilutės miesto gyventojams pripildė jų rūsius, aptuveno pievas ir nuvertė aukštos įtampos elektros laidų atramas. Daug nukenėjo ir miško žvėrys bei žvėrelių: šernai, elniai, stirnos, kiškiai.

Potvynio Naujųjų metų išvakarėse neprisimeina ir dar gyvi išlikę seniausieji Rusnės žvejai.

Š. m. sausio 10 d., Kultūros židinyje, New York'e, bendromis organizacijų įngomis buvo surengtas Klaipėdos krašto atvadavimo minėjimas. Atidarymo kalbas pasakė ir minėjimui vadovavo vietinės šaulių kuopos pirmininkas Kęstutis Miklas, sveikinimo žodžius tarė gen. konsulas Anicetas Šimutis ir vietos Bendruomenės pirmininkas Aleksandras Vakselis, o invokaciją sukalbėjo kun. Leonardas Andriekius.

Pagrindiniu minėjimo kalbėtoju buvo iš Montrealio su žmona atvykęs Ansas Lymantas. Jis kalbėjo apie šių dienų Mažosios Lietuvos ir Klaipėdos krašto problemas, apie dabartinių naujų klaipėdiečių pastangas išlaikyti lietuviškumą sovietinių kolonistų antplūdyje atsiradusiame Lietuvos pajūryje ir palietė kai kurias Mažosios Lietuvos ateities klausimus. Jo kalba, kuri, anot "Darbininko", buvusi "malonia puošni ir jauki", buvo visų atydziai išklausyta ir palydėta plojimais.

Meninėje dalyje ištraukais Donelaičio, Šimkaus, Borutos poezijos ir Babicko kėlionės išpūdžių po Klaipėdos kraštą, labai gražiai paros židinys, New York'e, skaitė aktorius Vytautas Va-liukas.

Po to sekė šeimyniška kavutė, kurios metu buvo progos užmegsti ar atnaujinti įvairias pažintis.

YPATINGAS ETIMOLOGIJOS

Žinomas Mažosios Lietu-

vos kalbininkas, Lietuviškai

Angliško Žodyno ir įvairių

mokslinių straipsnių auto-

rius Vilius Pėteraitis, dabar

ruošia etimologinį veikalą

apie Mažosios Lietuvos van-

denvardžius, kaip upių ir e-

žerų. Autorius alfabetine

tvarka išstudijuoja kiekvie-

no ežero ir upės vardo kil-

mę, šaknį, reikšmę ir pagal

tai mėgina istoriniai išaiš-

kinti bei nustatyti, kokiais

amžiais galėjo baltai atsi-

kraustyti į jų apgyventas

sritis.

Jau dabar galima pasakyti,

kad šis ypatingas Viliaus

Pėteraičio etimologijos vei-

kalas — studija susilauks ne-

mažo susidomėjimo ir at-

garsio ne tik laisvojo pa-

saulio, bet ir sovietų oku-

puotų kraštų baltistų tarpe.

Šiuo metu jau baigiami iš-

nagrinėti Mažosios Lietuvos

vandenvardžiai, prasidedan-

tieji raide S.

IR ŠILUTĖJ PARTIEČIAI SUGĖBA GERAI PAGYVENTI

Yra žinomas "tarybinio" gyvenimo faktas, kad valdančios raudonosios kastos elito gyvenimas žymiai skiriasi nuo jų pavaldinių. Pvz., jie turi privilegiją keliauti į užsienį, turi savo specialias maisto ir daiktų krautuves, privačias medicinos klinikas, pramogų vietas.

Nuo maskviečių partijos buržujų gyvenimo papročių ir liuksuso, nenori atsilikti ir Lietuvos aukštieji partiečiai. Kaip gyvena lietuviškoji "nomenklatura", savo laiku rašė Maskvos "Pravda". Komunistų partijos oficiozui tuomet krito į akį lietuvių aukštųjų partiečių naudojamos pirtys (!). Aprašydama vieną tokią pirtį prie Krišnovės upelio, ji, lyg susižavėjusi, pavadino ją "visų pirčių perlu". Vieni iš "Aušros" kolūkiečių darbininkų uždirbtų pinigų statyta pirtis, anot "Pravdos", padaro didelį išpūdį: požeminiai kabellai tiekia elektrą ir telefono sujungimus su Vilnium. Vieton malkų naudojamąs privestas gasas. Storu kilimu išklotame kalidoryj stovi ilgas poliruotas stolas, šaldytuvas, paskutinio modelio televizija ir, žinoma, židiny. Jėgų pasi-semti atvykę partiečiai, gali ir pirtį būdami matyti televizijos ledo rungtynes ar programas kaip ekonomiškiau panaudoti fondus...

Toliau "Pravda" rašo, kad svečiai gali naudotis minkštais maudymosi apsiaustais — chalatais, kepurėmis, mediniais batais. Patarnautojai yra moterys, taip vadinamos "stiuvardės". Įžanga — 14 rublių, pasinaudojimas chalatu — 12 rublių porai. Tai maždaug atitinka savaitiniam kolchozininko uždarbiui.

Ne tik Maskvoj, ir Vilniuj "nusipelnę" partiečiai moka pagyventi. Neblogai moka jie ir mūsų Šilutėj. Taip, pagal vilniškę "Tiesą", Šilutės duonos kombinato direktorius surado būdą, kaip sukombinuoti 37.000 rublių liuksusiniam laivui įsigyti, Spirito vartykos direktorius nuo statybinės medžiagos, savo "proletariškam" gyvenimo standartui palaikyti, sugebėjo nurašyti 34.000 rublių, o buties tarnybos direktorius iš įvairių prekių organizacijų savo pirkiniams gauna 12% nuolaidos.

Taip draugai direktoriai puošniu laivu laisvu laiku skrodžia Nemuno ir Kuršių marių vandenį. Dar pavėžina ir "nusipelnusius" iš partijos draugus iš Kauno. O šie, žinoma, žino kaip atsilyginti: iš valdiškos kuro paskyrimo vietos puošniam laivui veltui pristato benzina.

Taip tai gyvena draugai direktoriai, kurie "Tiesoj" ir kitur visokiais išgalvotais šūkais ragina kolchozininkus, kada piauti šieną, kada bulves kasti, kada paskutinę varpą ražienuose surinkti...

MAŽLIETUVIŲ ATSTOVAI VLIKO SEIME

Praeitų metų gruodžio 13 — 14 d. d. Toronte įvykusiame VLIKO seime, pagal VLIKO nuostatus, regionalinį Mažosios Lietuvos Rezistencijos Sąjūdžio padalinį, su pilna balsavimo teise, atstovavo torontiečiai Ieva Toleikytė-Adomavičienė, Gytis Šernas ir Artūras Paulaitis, o kaip papavadootojos buvo Greta Ašmytė ir Baltaduonienė, Marija liūtė — Paulaitienė ir Elzė Jankutė. Kaip VLIKO Valdybos narys — dalyvavo teisininkas dr. Jonas Stiklorius, ir kaip stebėtojas MLRS pirmininkas prof. Martynas Brakas.

Seimo išvakarėse iš Montrealio buvo atvykę ir A. Lymantas, kuris aplankė Elzė Jankutę, o vakare p. p. Dičpetrių namuose dalyvavo Maž. Lietuvos atstovų pasitarimuose. Tarp kitų svarstyti klausimų visiems ūpus klausimas savo laiku anglų kalba išleista VLIKO brošiūra, kurios žemėlapyje pažymėta Mažoji Lietuva ir, sąryšį su tuo, nepriimtinas vieno VLIKO Valdybos nario (asmeniškai nuomonė) pagrįstas paaiškinimas.

Malonu, kad nesusipratimas pasisekė pozityviai tarpusavyje išspręsti, taip kad nebuvo reikalo iškelti jį viešai Seimo forume.

ELENA JUCIŪTĖ

AŽUOLYNĖLIS

AŽUOLYNĖLIS, arba Lietu- 360 psl. Kaina 8 dol. Tira - vos ūkininko likvidacija, žas 1.000 egz. Elena Juciūtė. Epochinis Viršelis - Jono Kalvelio romanas. Išleido Lietuvių nuotrauka. 1981 m. Spaudė Agronomų S-ga Chicagoje. M. Morkūno Spaustuvė

AUTOCRĖS ŽCDIS

..... Pavergtoje mūsų tėvynėje Lietuvoje, kuri pergy - venone tik Antrojo pasaulinio karo baisumus, bet ir žiau - rias okupacijas, kurių paskutinioji tebetrunka iki šių die - nų, sukaupia daug medžiagos bet kurio žanro kūrybai. De - ja, ten, Lietuvoje, nėra laisvės kūrėjui, nes komunisti - niai okupantai cenzūroja kiekvieną spausdinamą žodį, verčia rašytojus liaupsinti pavergėjus, klastoti istori - nius faktus, niekinti lietuvių tautos praeitį ir nepriklaus - omybę. Poetai ir rašytojai negali išspausdinti tokių kū - rinų, kurie netarnauja melagingai komunistinei propa - gandai, dėl to ten jų kūryba - tendencinga, nepatikima, dažnai priešinga tikrovei. Komunistų atnešta vergija ten vadinama "išvadavimu", apiplėšimas - "palengvini - mu", kova už laisvę - "banditizmus", pasidavimas oku - pantui - "patriotizmas" ir t.t. Taip tą paskutiniųjų ke - turių dešimtmečių epochą, pilną negirdėtų ir neišvaiz - duojamų žiaurumų, norima uždengti okupantų leidžiamomis migdomis, virš kurių stengiamasi parodyti saulėtą "rojaus" gyvenimą po raudona vėliava.

Laimei, nemaža lietuvių tautos dalis gyvena laisvo - jo pasaulio padangėje. Jie stengiasi gelbėti padėtį. Pas - taruoju metu daug šviesos ateina ir iš pavergtos Lietu - vos nelegaliais keliais per pogrindžio spaudą. Pasitaiko taip pat, nors ir nedaug, liudininkų, "per karčią kan - čią" ištrūkstančių iš pavergtos Lietuvos į laisvąjį pa - saulį. Ir jų ne vienas jaučia pareigą atidengti okupantų slepiamą tikrovę - pavergtųjų dalį Lietuvoje, kartu ir kituose to paties likimo kraštuose.

Lietuva nuo seno žinoma kaip žemdirbių kraštas. Lietuviai žemdirbiai nešė ant savo pečių ponu ir carų baudžiavas, išsikovojo laisvę, tapo savarankūs ūkininkai. Ne kas kitas, tik ūkininkai ir jų vaikai, iškovojo Lietu - vai nepriklausomybės atstatymą 1918 metais. Tas nepri - klausomos valstybės dvidešimtmetis, dabar okupantų purvais drabstomas, pasižymėjo nepaprasta ūkine ir kul - tūrine pažanga. Lietuvos ūkininkas buvo valstybės pagrinda. Ir štai okupantas iš Rytų per keletą metų "išvadavo" Lietuvos ūkininkus iš ūkių, grąžino į baudžiauninkų būklę, daug išžudė arba išgrūdė į Sibiro pūsnykus mirti nuo šalčio ir bado.

Būdamas to viso gyva liudininkė, jaučiu pareigą nors romano forma pavaizduoti Lietuvos ūkininko likvi - dacijos epochą. Dokumentinio veikalo nesiimu rašyti sau - gumo sumetimais, nes negalima skelbti nei tikrų pavardžių, nei vietovių pavadinimų be pavojaus ten tebegyve - nantiems; jiems ir be ypatingų nemalonumų vargo pakanka.

Faktai ir daugelis personažų paimti iš gyvenimo su - reikiama pakeitimais, nenukrypstant nuo tikrovės.

Manau, kad šis mano darbas nebus vienintėlis. Esu tikra, kad atsiras ir daugiau liudininkų, kurie gal geriau sugebės, nepagailėdami darbo, pavaizduoti darbštus, są - žiningo ir kuklaus Lietuvos ūkininko tragišką likimą ir tuos "kryžiaus kelius", kol jis pavertė ne tik baudžiau - ninku, bet ir visuomeninio turto grobstytoju.

E. Juciūtė

Plepės kaimynės užsimintas "mergų jomarkas" su - domino motiną su dukteria. Po poros savaičių jau ir bus tas jomarkas. Per tą porą savaičių sutarė abi pamėginti laimę.

4 psl.

- Jeigu nepajėgsi, negalėsi, niekas juk nepririš - kalbėjo motina, - nereikia parsisamdyti toli, kad ir namo pareiti kelio nesurastum. Gal bus iš ko pasirinkti, nu - manysim, kur geresni žmonės, daug ir pažįstame iš a - pylinkės kaimų, pasižiūrėsime... Į kaktą niekas nemuš, jei pasivazosim po turgy, nors ir nepavyktų parsisamdy - ti. Blogiau nebus...

Abi neramiai leido dienas, dažnai pasikalbėdamos apie žengiamą žingsnį. Duktė baiminosi, ar mokėsianti įtikti svetimiems žmonėms, ar nesutiks kokių nedrau - giškų, piktų, pajuokiančių. Ar pajėgs dirbti, kiek bus reikalaujama? Žinojo, kad ir rytą pamiegoti neleis, kaip pas mamą. Bet vistiek norėjo išsiveržti iš tos savo tro - belės, kuri jai jokios ateities nelėmė. Ruošėsi mergaitė jomarkui; pabligino batelius vilnionių skudurų, peržiū - rėjo drabužius, kad nebūtų kur prairę ar praplyšę, ne - trūktų sagos, kad būtų švarūs. Buvo girdėjusi, kad nau - jas žmogus pagal rūbą sutinkamas, pagal protą palydimas. Išvaizda, bent pradžioje, daug lemia. O paskui jau reikia žiūrėti, kad sugebėtum tinkamai elgtis, kad nenukalbėtum, ko nereikia, tad geriau daugiau tylėti, tegul motina kal - ba.

Ketvirtadienio rytą abi išėjo į jomarką. Žmonių - daugybė, tikras žmonių išpardavimas! Net ir vežimuose mažai kokių ūkio gaminių tematyti. Tik žmonės būriuojasi, kalbasi, kiti po du, po tris į "karčemas" traukia, mažai kas ką perka.

Susitikusios pažįstamą moterį, pasigyrė, ko atėju - sios. Ta tuojau nuvedė prie netoliese stovėjusio vežimo kuriame sėdėjo tvirta, stambi moteris, o vyras dideliais vos ne už ausų užkeliamais ūsais, kaip kadaise kaizerio ant vokiškų pinigų, žvelgė kažkur į kitą pusę. Jo nauji auliniai batai blizgėjo, kaip veidrodiniai. Matyt, turtin - gas, o gal tik tokiu apsimeta. Juk visokių pasakų yra apie ūkininkus, einančius šeimynos samdyti. Pasitaiko, kad žmogus valgydamas išsitaikuoja smakrą, tai kitas pamatęs klausia: "Ar tik ne šeimynos samdyti ruošiesi?" Užklaustasis tuojau šluostosi veidą, dažnai nė į veidrodį nepažvelgęs.

Moteriškė užkalbino ūkininką, linksmai šypsodama: - Atvedu mergą, griebk ir nepaleisk, ne kasdien to - kios pasitaiko. Juk dar nesuradai, neseniai šnekėjom..

- Na, na, iš kur čia ji, ar iš toli? Tokia jauna...

- Iš netoli, bet nebijos ir toliau pavažiuoti. Čia jos mama - našlė, viena vaikus užaugino. Ir duktė - neiš - lepinta, gera darbininkė.

- Tai iš kur jūs būsit? - vėl klausia ūkininkas.

- Iš čia pat, iš miestelio, - atsakė motina.

- Aaa... miesčionkėlė... - numykė. - Ar ji mo - kės ūkio darbus dirbti? Turėjau aš vieną tokią, tai bijo - jo rankas susitepti. C rytą pažadinti - Jerichono triūbų reikėjo... Karvės bijojo melžti, kad neišpirtų...

- Visokių karvių yra, kitos iš tikro reikia bijoti. Ži - noma, visokių ir mergų yra... Manoji, tai kas dieną mū - sų karvę melžia.

Bet ūkininkas vis tiek liko abejingas. Taip pirmasis pasiūlymas nepavyko ir abiem pagadino nuotaiką.

- Per daug išrankus, gal koks plikbajoris, paliks bežiopsas be jokios... Arba paskui nusisamdys kokią at - laiką, - ramino jas moteriškė.

Netrukus ji nuėjo savo keliais, palikus motiną su duk - teria vienas laimės ieškoti.

- Ne be reikalo šiandakt kiaulę sapnavau, tai ir gavom per nosį, - tarė motina dukrai.

- Iš pirmo karto nėra ko ir norėti, kad sektųsi, kaip sviestu patepta, juk nesusitarė buvo, ne tas...

- Kur vėdi, motin, tą merginą? Gal parduoti? - ne - tikėtai užkalbino priešais ateidamas, panašus į Donelai - čio "viežlybą gaspadorių", stambus vyriškis, apsvilkęs pilku milu aprauktais kailinukais su avikailio apykakle. Rankoje - botagas, veidas paraudęs, gal "karčemon" buvo užsukęs, iš tos pusės ateina, o gal taip sau - nuo - vėjo...

- Parduosiu, jei gerai mokėsit, pirkit, - atsakė mo - tina.

- Ūkininkai negali brangiai mokėti, patys sau algos nesukrapšto. Sakyt, rimtai, gal tikrai mergina parsi - samdo? Man reikia mergos ūkio darbams.

- Tai derėkimės, jeigu reikia, išnuomosiu visam metui, iki pat Kalėdų, - atsakė motina.

- Ką čia dabar ant rinkos šnekėsime, užėnam į kar - čemą ar gal į arbatinę - moterys šnapso juk negeria...

- Einam, kur tik norit...

- Gal į arbatinę...

- Į kurią norit, į "Blaivybę", ar pas Marčę?

- Einam į "Blaivybę", - sutiko abi.

Šeimnininkas užsakė arbatos, dar šiltų treškančių "barankų", ir prasidėjo derybos. Nepatiko ir šitam, kad "miesčionkėlė", bet motina įtikino, kad mokanti visus ūkio darbus, o jei nemokėsianti, tai galėsianči išmokti.

- Pagaliau, jei jau labai netikusi bus, galėsit atleis - ti, juk neprišliubavota bus... Prie gyvulių pripratus, karvę ir kiaulę visada laikome, - tikino motina.

Algos labai daug neužsiprašė. Prie šimtinės litų bul - vių centnerį pasodins ir rudenių nukasė motinai atveš. Ba - tukus nupirks jau pavasarį, o žiemai gerą apsiaustą pa - siūdins. Dar ir paršiuką ir grūdų išsiderėjo. Darbo dra - bužius ir apavą duos. Namie medinėmis klumpėmis visi vaikšto, ir ji tokias dėvės.

- Dėl smulkmenų nesiginčysim, - sakė šeimnininkas, nesam nusigyvenę, vienu du su pačia, vaikai buvo du, abu numirė škarlatina per vieną savaitę... Žmonės iš to pasigavo priežodį: "Kaip Kiūdžiui Pons Dievas - davė, ir vėl atėmė".

Velionis Aloyzas Baronas buvo ypatingai mano mėgia - mas rašytojas, tad jo kūry - bos pamėgimą - norėčiau išreikšti savo laiško ištrau - ka, jo vienos knygos pasiro - dymo proga:

Mielas Aloyzai,

Su "Debesimis plaukian - čiais pažemiu" Tu ir vėl iš - eini į viešumą. Tai nepir - miena. Tavo kūrybingas žo - dis lietuviškai visuomenei nėra svetimas. Pasakyčiau, jis nėra ir senas, nudėvėtas, bet visuomet lakus, naujas, patrauklus.

Gavęs Tavo knygą, tuojau stengiausi ją perskaityti, o dabartiniam gyvenime nėra tai lengva. Skačiau ją ne iš karto, bet nuvogdamas laiko nuo kasdieninio darbo, net keletą dienų. Stebiuosi, Aloy - zai, Tavo kūrybine energija ir galia. Juk ir Tu šiandien esi fabriko numeris, kasdien "pūčiuoji" kortelę ir klau - saisi manotoniško, dažnai pragariškai grausaus, mašinų ūžesio. Kada pajėgi ir kurti?

Neseniai tik skaitytojai džiaugėsi Tavo "Žvaigždė - mis ir Vėjais", o dabar, štai jau turi rankose ir kitą kny - gą. "Debesys plaukia paže - miu" nedavei netgi jokio žan - rinio apibūdinimo. Sakoma, jog tai yra novelių romanas. Gal ir taip. Nors tai yra vi - sai atskirų gabalų pynė.

Reikia pasakyti, kad Tavo naujojo knygoj, kaip ir pir - mesniojoje bei atskiruose kūrybos gabaluose periodi - nėje spaudoje, reiškiasi itin puiki lyrinė nuotaika, nors ji sudaroma savotiškai, sa - kyčiau, "baroniškai". Vie - nur gamtos vaizdai piešiami ir aplinkuma nusakoma il - gausiaisi, puikiai būdavo - tais, periodiniais sakiniais, o kitur - "sakiniai" tik iš vieno žodžio. Skaitytojas nors ir nenoromis, turi pats tuos žodžius jungti ir susi - darinėti sakinius, naudoda - mas autoriaus taškus kable - lių vietoj. Ir pasakysiu, tai nebloggeri išėina. Tik truputį vargo daugiau...

Knygos vaizdai - intrigos neramos, audringos. Gal kaip pats šių dienų gyveni - mas. Jau pat knygos prad - žioj, važiuodamas traukiny svetimais laukais, skundžia - si draugas draugui:

- Žinai, Kazy, namai yra vaskai. Nors ir ne tavo, bet pasitusiai gera žinoti, kad juose yra tau priklausanči lova.

Ir visoj knygoj panašių skundo motyvų užtikinama. Gal būtų galima, kartais, pa - galvoti, kad autorius žiau - raus gyvenimo yra išmuštas iš vėžių ir todėl jaučiasi ta - rytum palūžimo gaida. Ta - čiau, iš tikrųjų, taip nėra. Tu, mielas Aloyzai, tebegy - veni mieliais Tėviškės laukų prisiminimais ir alsuoji vil - tinga dvasia. Gražioji Tėvy - nės praeitis dvelkia ir Tavo man rašytame dedikaciniam ketureilėje:

"Nuplauks savaitės, debe - sys ir dienos, išblės ir laimės kuklūs spinduliai.

Tik vaikystė, tik gimto - sios raizienos,

Liks širdyje nežmoniškai giliai".

Dar ir toliau norisi minu - tėlę stabtelėti ties Tavo kny - gos kūrybinio stiliu. Joje apstu filosofinių išsireiški - mų. Tačiau sintezinis pasa - lio esmės suvokimas - taip pat savotiškas. Didžia dalimi į šią žemę, atrodo, nusilei - dęs pats pragaras. Toks nu -

dienės pasaulio padėties su - gretinimas su gėrio ir blo - gio mišraine, be abejonės šių dienų žmogų intriguoja. Daug kas sako, kad visiškai teisingai rašoma. Todėl, beskaitydamas Baroną, daug kas žavisi jo savotiška filo - sofija. Ir tai, aišku, išei - na autoriui į naudą. Knyga ir visa Tavoji kūryba dėl to ir turi pasisekimą. Ne be - reikalo "Žvaigždės ir Vėjai" pas knygy platintojus išgara - vo, tarytum kamparas.

Tavo personažai vykdo sprendimus drąsiai, dažnai neapgalvotai, pasakytume, net vaikiškai: kaip bus, taip bus - darysiu. Daugelio jų mirtis ar kitokios nelaimės netgi nespėja skaitytoją pa - ruošti psichologiškai to - kiems eventualumams.

Savo knygoje norėjai pasa - kyti, Baronas eina ir nueina per gyvenimą, jo griuvėjus, nelaimės ir net pačius žmo - nių lavonus. Tu, Aloyzai, ne - sigaili to visko. Intrigos "ato - mazgai" Tau visos priemo - nės yra geros: ir girtavi - mas, ir peštynės, ir klasta, netgi plėšimai. Dar ir dabar nesinori atleisti "Pabėgimo" novelės Petruliui, kodėl jis, taip drąsiai ir ryžtingai pa - bėgęs į laisvę iš bolševiki - nės areštinės, sutikęs jauną dviratininką, kirto jam į pa - smakrę, atėmė dviratį ir, kiek pavažiavęs, vėl numetė į pakelę. Vadinasi, įvykdė apiplėšimą. O be to - buvo lengva apseiti ir turinys ne - būtų nukentėjęs. Priešingai.

Taigi, Tavo, Aloyzai, in - triginės staigmenos, galima sakyti, vykdomos be dides - nių "pastangų", tarytum to - kie, gyvenimo sprendimai iš anksto būtų kažkieno itin žiauriai padiktuoti...

Gal tai dėl to, kad Tu, kaip daugelis jaunų šios kartos žmonių, pačiame jaunystės žydėjime matei ir juoda ir balta. Deja, daugiau juoda. Tavo kelionė į tremtį lydėjo daugelis baisių dalykų. Kasei vokiečiams apkasus, žvelgei į žmonių mirtį, kurie taip dažnai krito, kentei pusbadį gyvenimą tremties stovyklo - se, kur ir formavosi Tavo, jauno ir guvas rašytojo, kū - rybinis charakteris.

Šiaip Tavo kūrinių kalba ir stilius gražiai išdailinti, pa - trauklūs. O aforizmų - dau - gybė. Nors palyginimai ir sugretinimai - dažnai gru - būs, savotiški, "baroniški", bet kartu įdomūs. Gal niekas nesistebėtų, kad Tu, Aloy - zai, nūdienį pasaulį ir gyve - nimą sulygintum su šunim. Ne su šunišku gyvenimu, bet su pačiu šunim... Taip jau pripratom ir tai atrodytų gal Baronui prie veido.

Šioje knygoje kūrybiniu at - veju, atrandama geresnių ir blogesnių dalykų. Ypač pa - skutinysis - gal prasciaus - sias. Tačiau visumoje - kny - ga įdomi. Gal, pra daug joje "moralų", šv. Rašto citatų, kurių buvo galima daug ma - žiau, panaudoti".

Baigiant tajį atvirą laišką - Aloyzui buvo palinkėta ir toliau būti stipriam kūrybine dvasia (jis toks daugelį metų ir buvo). Dar ten mano buvo pridurta, jog tikrai gražu, kuomet žmogus pajėgia dirbti raumenimis ir protu...

O dabargi - ilsėkis ramy - bėje, Aloyzai, Laisvos Ame - rikos žemėj.

Jo žmonai Nijolei ir sū - nums Gintarui ir Sauliui bei kitiems artimiesiems - te - lieka mano gili užuojauta.

NEPRIKLlausoma Lietuva

IŠ PADANGĖS MIELOS

/Iš spaudos okup. Lietuvoje ir išeivijoje/Parinko J. P-lis.

GAISRAI NAIKINA PAŠARUS

Šiomet jau buvo kilę trys gaisrai, sunaikinę 354 tonas šieno, pastatus ir įrengimus, kaip rašo "Valstiečių laikraštis".

Skuodo rajono Vindeikių ūkyje daržinė supleskėjo su 300 tonų pašarų, o Ignalino rajone Dūkšto eksperimentiniame ūkyje—49 tonos. Priežastys—nepasirūpinimas patalpų apsauga.

AUKSO MEDALIS

Vilniečio A. Budvyčio nuotrauka "Prisiminimas" įvertinta aukščiausiu apdovanojimu—Tarptautinės fotografijos meno federacijos (FIAP) aukso medaliu. Marmos miesto medaliu apdovanotas šiaulietis A. Ostašenkovas.

Parodos lankytojai susipažino ir su A. Sutkaus, M. Baranauko bei kitų mūsų respublikos fotomenininkų darbais.

100 KG VOKIŠKA BOMBA

Rokiškio aps. Gerkonų kolūkyje melioratoriai kultivatorium užkabino 100 kg. vokišką aviacijos bombą. Radusieji pranešė kariniam komisarui, kuris atsiuntė specialistus—jie nugabeno į saugią vietą ir išsprogdino.

Kaip rašoma "Tiesoje", 1944 m. vasarą Pandėlio apylinkėse vyko smarkūs mūšiai, todėl dar iki šių dienų kai kur teberandama sprogmenų.

VOVERUŠKOS Į VOKIETIJĄ

Iš Varėnos ir Marcinkonių girių surinktos 15 tonų voveruškų išvežtos mašina su užrašu "Sovtransavto" į Hamburgą Vakarų Vokietiją.

Prekių žinovas A. Čalkovskis "Tiesoje" sako, kad geležinkelio ir laivais jau išgabenta dirbtinio medaus į Vengriją, linų spalvų Belgiją, mėsos ir pieno pramonės antrinių žaliavų į Olandiją.

MIRĖ VAIKŲ TEATRO RAŠYTOJAS

Mirė rašytojas Remigijus Markūnas, gimęs 1938 metais. 1956 m. baigė Vilniaus kultūros—švietimo technikumą. Ilgesnį laiką dirbo kino ir televizijos studijoje, vadovavo saviveiklininkams. Iš jo raštų minėtinos pjesės vaikų ir lėlių teatrams: "Jungos ir piratai" (1965), "Išsiplandančių linkėjimų gegutė" (1966), "Paryžiau, Paryžiau" (1966), "Didysis gintaras" (1967), "Du peštukai" (1960). Jo veikliausiai buvo statomi beveik visuose Lietuvos teatruose. Pats nupiešdavo ir dekoracijas.

VILNIUS—PASAULINĖS BALTISTIKOS CENTRAS

Rygoje įvyko baltistų konferencija. Pranešimus skaitė sovietų mokslininkai

ir svečiai iš užsienio/JAV, Švedijos, Australijos/. Kelios konferencijos dalyvius apklausinėjo žurnalistai. Leningrado U-to prof. J. Ot-kupščikov'as šitaip pasiskundė: "Baltistika dabar tyrinėjama, galima sakyti, vos ne visuose mūsų planetos žemynuose. Ypatingas jai dėmesys skiriamas tuose mokslo bei mokymo centruose, kur studijuojama lyginamoji indoeuropiečių kalbotyra. Pagrindinis baltistinių tyrinėjimų objektas yra lietuvių kalba—seniausia gyva jos šeimos atstovė. Lietuvių kalbos struktūra išliko nepakitėjusi nuo seniausių laikų. Tai yra rak-tas tyrinėjant slavų kalbas, atkuriant kažkada buvusią indoeuropiečių prokalbę.

Vilniaus Universiteto prof. V. Mažiulio, J. Palionio, Z. Zinkevičiaus, J. Kazlauskio darbai iškovojo Lietuvos mokslui neginčijamą prioritetą/keista, kodėl žurnalistas, rašydamas apie lietuvių kalbos svarbą mokslui—mus, neįvertina lietuviško žodžio—"pirmenybę"? /visoje baltų filologijoje. Lietuvių filologai verti didžiulės pagarbos ne tik už nuopelnus mokslui—jie augina gerą baltistų pamainą. Apie tai galėjome spręsti iš jaunų mūsų respublikos kalbininkų K. Garšvos, B. Stundžios, S. Valento pranešimų. Pasekėjų susilaukė ir profesorė A. Desnickaja iš Leningrado, besidominti senųjų Balkanų ir baltų kalbų ryšiais. Tyrinėja baltistikos problemas ir kitų respublikų jauni mokslininkai.

/Mes žinome vieną tikrą baltistikos problemą—baltų rusinimą. Būtų gerai, kad tie garbieji mokslininkai ir tai pirmiausiai atkreiptų dėmesį/Red./.

LEIDINIAI APIE LIETUVIŲ KALBĄ

Vilniaus U-to prof. Z. Zinkevičius sako, kad Vilnius tapo pasaulinės baltistikos centru. Čia jau 15 m. leidžiamas "vienintelis tokio profilio žurnalas" "Baltistica". Lietuvių Kalbos ir Literatūros Institutas leidžia "Lietuvių Kalbos Atlasą", pasirodė II akademinio "Lietuvių Kalbos Žodyno" tomų, išleista tritomė "Lietuvių kalbos gramatika".

J. BRETKŪNO VERTIMAS VAKARŲ BERLYNE

Netrukus sueis 400 m., kai J. Bretkūnas išvertė lietuvių kalbą bibliją. Vertimas saugojamas Vakarų Berlyne. IV-oji Baltistų Konferencija pritarė Muens-terio U-to prof. Friedrich Scholz'o iniciatyvai išleisti šį didžiausią senosios lietuvių kalbos paminklą.

MEILĖ KAIMUI

J. Valiūnas

Tikra baudžiavos liekana—senyvinis kaimas su trilauke žemės ūkio sistema vyravo Lietuvoje prieš I-jį Pasaulinį Karą. Po to išsikūrus Lietuvos vyriausybei, buvo pravesta žemės reforma: sumažinti dvarų žemės plotai ir vienkart kaimai, — tie nesantaikos bei tarpusavių vaidų šaltinis ir žemės pažangos kliūtis, — buvo išskirstyti į vienkiemius. Berods, Užemūnė, vadinamoji Suvalkija, vienkiemiais džiaugėsi jau nuo 19-to šimtmečio pabaigos. Mano gimtinis kaimas (Biržų apskrityje), — bet tai tik vienintelis visoje apylinkėje, — išsiskirstė į vienkiemius dar 1904-05 metais.

Kaimo sąvokai priešpastatoma miesto sąvoka, tas didžiulis žmonių sambūris, modernios civilizacijos padaras. Čia milijonai žmonių gyvena susigrūdę lyg bitės avily. Nenuostabu, kad JAV atsiranda pavienio asmenų, kurie grįžta į kaimą, kur nereikia skubėti ir kur gamta pasireiškia visoje savo didybėje ir puošnyme. Taigi, kuo toliau nuo miesto triukšmo, nuo jo užteršto oro.

Man pačiam nuo pat jaunų dienų miestas darė slėgiantį įspūdį. Persikėlus iš Palangos progimnazijos (1910 m.) Kauno gimnaziją, kiekvienų mokslo metų pradžioje mane apsiausdavo neramumo jausmas, kuris tęsdavosi porą savaitę, kol apsispradavau su miesto žmonių, sakytum, lyg koku skruzdėlynu. Gi Palanga anuomet buvo panaši į ištisusį kaimą, ir dar be to, čia pat Baltijos jūra su legendiniu Birutės kalnu. Todėl mano svajonės vis sukosi apie kaimą, apie jos gamtos nepalyginamą grožį. Kaune lankydamas gimnaziją, nepraleisdavau progos nueiti į Aleksotą (Kauno priemiestį) ir į Linksmakalnį. Mano sprendimas, baigus gimnaziją studijuoti agronomiją, kaip tik kilo iš to noro atsipalaiduoti nuo miesto sugrūstų namų kompleksu, kuriame jaučiausi lyg kalėjime.

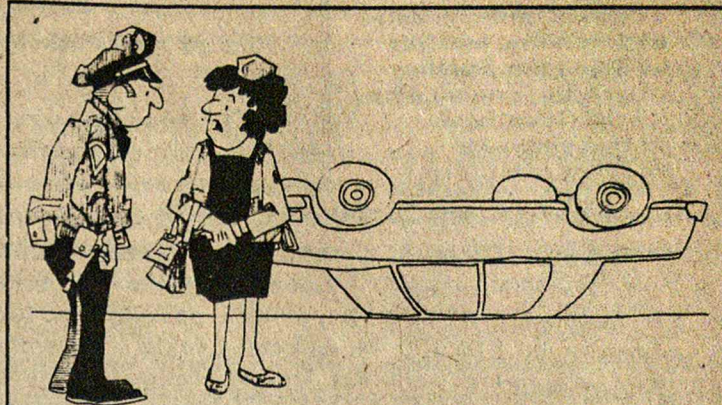
Tad, 1924 metais, baigęs mokslus, nežiūrint pasiūlymų apsigyventi mieste, pasirinkau kaimą ir, vykdamas žemės reformą, išnuomavau pavyzdingo ūkio sąlygomis 80 ha. dvaro centrą. Sakoma, kad gerais norais yra grįstas visas pasaulis, bet tiems norams įvykdyti tenka nugalėti daug nelengvų kliūčių. Yra didelis skirtumas pradėti ūkininkauti žemės ūkyje, kuris sutvarkytas; kuriame yra gyvulių, įrankių, sėklos ir maitos ištekliai. Gi tas mano dvaro centras buvo tuščias su perdideliais trobėsiais (dvaras buvo 260 ha.), kurie buvo labai apleisti, nes ilgą laiką neremontuoti, o ir aš pats, tik baigęs mokslus, be piniginių išteklių. Reikėjo skubiai lopyti trobėsijų stogus, įsigyti, kad ir nedaug gyvulių, ypač arklių, samdyti šeimyną. Be galo ir be krašto rūpesčiai. Nuo 1924 metų

pradžios turėjau Biržų apskrityje (vėliau apygardos) agronomo tarnybą. Tai buvo mano pajamų šaltinis, nors ir labai ribotas, bet pastovus, kuris man leido, labai taupiai veikiant, išsikurti ūkyje. Netoliese (10 km.) buvo mano tėviškės ūkis, ir mano brolis kiek galėdamas mane šelpė. Dar už metų, kitų įkūriau vaismedžių medelėnų, kurio pajamos leido man baigti tvarkyti ūkį. Tos visos žemės ūkio kūrimo ir gyvenimo smulkmenos, man jaunam, buvo labai įdomios juo labiau, kad turėjau nepalaužiamą ryšį ne tik kaimo aplinkoje gyventi, bet kai akivaizdžiai pasimokęs Danijos žemės ūkio, galėjau platinti pažangaus žemės ūkio idėjas ūkininkų tarpe.

Ar įmanoma mylėti kaimą su jo nesibaigiančiais darbais bei rūpesčiais, su daugybe sėkmių ir nesėkmių, turint tiesioginį ryšį su besikeičiančiais gamtos pasireikimais? Ta didelė gamtos ir kaimo gyvenimo meilė turi pagrindą laisvoje iniciatyvoje, kurią ūkininkaujas išryškina kiekvieną dieną ar net, kiekvieną valandą. Žemės ūkio savininkas yra savotiškas vadas, kuris daro kasdieninių darbų sprendimus, vadovauja dirbantiems ir pats dirba. Jei svetimų, daugiausia lenkų valdomuose dvaruose kumetis—ordinarininkas, būdamas visai be iniciatyvos, jautėsi dirbęs tik kad nebuvo kito pasirinkimo, juk reikėjo gyventi ir išlaikyti šeimą, tai ar ne tas pats komunistų skurtose kolchozuose—kolūkiuose? Skirtumas yra tik tas, kad vieton lenkų ponijos radosi nauja, komunistų partijos pastatyta ponija—varovai—vedėjas ir kiti. (Svarbiausia—Kremliaus diktuojamos, priimestos partijos "sargai" Red.) Savistovus ūkininkas, degraduotas į kumečius, dargi gaudamas menkesnį už buvusius kumečius, atlyginimą, nemato jokių gyvenimo prosvaisčių—perspektyvų nei sau nei savo vaikams. Todėl atsirado automatiškai visuotinas jaunimo bėgimas iš kaimų į miestus. Jei seniau miesto gyventojai tesudarė kiek virš penktadalio (23%) šalies gyventojų, tai šiandien miestelėnai sudaro veik du trečdalius (61%) Lietuvos gyventojų.

Dabartinio kaimo gyvenimo charakteristika atvaizduojama šiuo, gautu iš Lietuvos aprašymu: "... kaimo žmonėms atimta bet kuri iniciatyva dirbti—viską nurodo iš viršaus. Todėl visi kaimo gyventojai stengiasi savo vaikus išsiųsti į miestus, kad jie nejaustų to darbo pažeminimo. Vadovauja daugiausiai girti prievaizdai, kurie už lauko darbus stengiasi mokėti kuo mažiau ir daug nusuka. Dirbantis prie vairo (traktoristas ar sunkvežimio vairuotojas) gauna dešimtis kartų daugiau, negu plušantis ir prakaituojantis lauko darbininkas. O vairuotojas beveik

KREMI VEIDRODŽIAI

"Mano vyras pasius—jis tik ką pakeitė alyvą"

NATIONAL ENQUIRER

visą dieną prastovi prie savo "technikos" ir iš nuobodumo geria samagoną. Todėl kaimas yra daug avarių".

Šiandien Lietuvoje yra sužlugdyta kaimiško gyvenimo meilė. Kaimų bei vienkiemio sodybos išdraskomos, ir net puošiantieji apylinkę medžiai išraunami su buldozeriais. Kokia gali būti kalba apie kaimo ir žemės darbo meilę, jei laisva ūkininkų iniciaty-

va paskelbta už įstatymo ribų, gi patys ūkininkai paskelbti išnaudotojais ir paverčiami pastumdėliais kolūkiečiais? Ne bereikalo dažnas dabartinę Lietuvą vadina ne Tarybine, bet Tarbine (terbu) Lietuva, taigi suabginta Lietuva. Kaimas tapo be mylinčio žemę ūkininko tikra didele tragedija netik kaimo gyventojams, bet ir visai lietuvių tautai.

Anellius MARKEVIČIUS

VELNIO TRAMDYTOJA

/tęsinys/

Išvažiuosiu, žinoma, iš važiuosiu, bet ir vėl sugrįšiu čia, pas tave, daug kartų sugrįšiu. Kai tave pamačiau, iš karto supratau, kad taip atsitiks, kad kitaip atsitikti negali, aš niekad gyvenime nepažinau tikros meilės, iki šiol viskas buvo tik nesuipratimas, marazmas, apgaulė. Aš pavargau nuo viso to, o dabar jaučiuosi, lyg naujai gimęs. Aš myliu tave ir tai sakau tau atvirai, be jokių užuolankų ir gudravimų. Ir visiems galiu pasakyti, visam pasauliui...

Iš pradžių moteris tartum gąstelėjo tokio ūmaus protrūkio, kaip gąstelėjama pirmojo žaibo ar griausmo. Ir vis dėlto jai buvo malonu klausytis tų jo žodžių. Aki mirksniu ji nuklydo į ateitį, išvaizduodama, kaip atrodytų šalia jo, tokio aukšto, lieso, kaulėto. Pamatė save mieste, einančią gatve, apsiavusią ilgais, blauzdas aptempusiais batais, su skrybėlaitė ir būtinai su pirštine, tokiom lyg iš tinklo pasiūtom, o gal numegztom—pati gerai nebežinojo. Sykį matė vieną moterį parduotuvėje tokiom apsimovusią, ir jai labai patiko. Net šyptelėjo, žiūrėdama pati į save iš šalies, taip gražiai, miestietiš-kai pasirengusią. Bet kaip su namais? Namai galėtų likti, netoli: atvažiuoji, pasižiūri. Tiktai karvę, kiaules, vištas, antis kur dėti? Gyvulių ir paukščių nepaimsi į miestą, ten ir laikyti nebūtų kur. Reikėtų parduoti. O iš ko gyvensi? Maža kas gali atsitikti: susergera, ar iš darbo jį atleidžia... Ne, parduot negalima. Pasiimt negalima ir paduot negalima...

Gūžė žengtelėjo prie jos, vėl atsisdėjo šalia. Dabar tu tiki manim, tiki, paklausė, lyg paklausė. Ji, minčių blaškoma, ne viską girdėjo, ką jis sakė, bet linktelėjo galva. Tada jis vėl ėmė ją bučiuoti, glamonėti, ir moteris nesi-priešino, nenorėjo, o gal nepajėgė priešintis, nes vis dėl to tai buvo malonu.

Staiga ji išsivadavo iš architekto glėbio.

— Ogi Zigmąs pareina.

Jiedu nuėjo prie lango ir pažvelgė pro užuolaidos kraštą. Iš tikrųjų, taku nuo ežero ėjo Zigmąs. Vienoje rankoje jis nešėsi meškerę, kitoje savo laimikį—ant kar-klo vytelės suvertas žuvis.

— Kaip tu atspėjai, kad jis pareina? — jau visai atsitokėjęs iš pirmysčio svaigulio, paklausė Gūžė.

Moteris nusijuokė:

— Šarkas krykščiant išgirdau. Čia labai daug šarkų. Kai tik arčiau namų pasirodo koks svetimas žmogus, jos ir pakelia triukšmą. Net žinau, iš kurios pusės ateina. Tos šarkos man šunį atstoja.

— Hm, pirmą kartą girdžiu, kad šarkos...

— Tu pasidėk, — pertarė ji moteris, — o aš ką nors užkąst paruošiu, abu jau išalkot.

— Nereikia, — paprieštaravo jis, — važiuosim.

— Aš netruksiui.

Ji nubėgo į virtuvę, o jis dar pastypčiojo po kambary. Kai Zigmąs, padėjęs meškerę, dingo už tvoros kam-po, Gūžė išėjo pro kitas duris, atsisdėjo ant laiptų. Nuo čia, nuo pakilmėlės, ant kurios stovėjo troba, buvo toli matyti. Dešinėje miškas, visai priartėjęs prie klono, tiesiog juoda siena stūksojo, priešais, įduboj, telkšnojo ežerėlis, dabar, pavakary, ramus, kaip numesta sidabrinė plokštė, jokios bangėlės, jokio raibulio. O už to ežerėlio tolimon vilnijo tamsūs miškai, bėgo iki pat hori-zonto ir ten dantiya siena laikė parėmę dangų. Gūžė pajuto nuovargį—slopų ir slėgiantį. Buvo pasakyta kažkas labai svarbaus, kažkas pažadėta, net dievogotasi ir prie-saikauta. Bet dabar jis nenorėjo apie tai galvoti ir tik žvelgė į tumą, į tą begalinę neaprepiamą žalumą, klausėsi vis silpstančio paukščių čiuibesio, kol moteris jį pašaukė į vidų. Zigmąs jau sėdėjo prie stalo ir valgė kiaušinė. Jis taip pat atsisdėjo, greit pavalgė, išgėrė pieno.

/bus daugiau/
5 psl.

JEIGU GERI IR GALI GERTI — TAVO REIKALAS,
JEIGU NORI NUSTOTI — MŪSŲ.

ATEIK Į LIETUVIŲ A. A. (ALKOHOLICS ANONYMOUS)
GRUPĖS SUSIRINKIMĄ: SUSIRENKAME KIEKVIENA
TREČIADIENĮ, 7722 GEORGE ST. LA SALLE, QUE.
8 VAL. VAKARO.

ARBA SKAMBINK MUMS:
LEONUI G.: 366-2548 (NAMU), 489-5391 (DARBO)
JUOZUI S.: 631-6834; HENRIKUI N.: 277-7868;
DAINIUI L.: 788-9696; DONALDUI D.: 661-1733

Jony's Photo Studio

Portretai, Vedybos, Krikštynos,
Sukaktuvės mažamečiams,
Ivairios progos

T. LAURINAITIS

Tel.: 525-8971 2680 FRONTENAC ST MONTREAL, P. Q.

CFMB

RADIO 1410 MONTREAL

LIETUVIŠKA RADIO
PROGRAMA

KIEKVIENA ANTRADIENĮ nuo 11.30 iki 12v. nakties

PROGRAMOS VEDĖJAS L. STANKEVIČIUS

1053 Alban St. Cr. Duvernay, P. Q.

Tel.: 669-8834

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

14% už 90 dienų term. ind.
13¼% už 6 mėn. term. indėlius
12½% už 1 m. term. indėlius
12% už 3 m. term. indėlius
13% už pensijų ir namų planą
13% speciali taup. sąsk.
10¼% už taupymo s-tas
6% už čekių s-tas (dep.)

IMA:

15% už asm. paskolas
14% už mortgičius

AKTYVAI virš 28 milijonų dolerių

Asmeninės paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta sutaupų dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaides, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)
BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 532-3414

AKTYVAI — virš 19 milijonų

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:	
Pirmadieniais 10-3	90 dienų termin. indėlius	14 %
Antradieniais 10-3	term. indėlius 6 mėn.	13¼ %
Trečiadieniais uždaryta	term. indėlius 1 metų	12½ %
Ketvirtadieniais 10-8	term. indėlius 3 metų	12 %
Penktadieniais 10-8	pensijų s-tą	13 %
Šeštadieniais 9-1	taupomąją s-tą	10¼ %
Sekmadieniais 9.30-1	spec. taup. s-tą	13 %
	depozitų-čekių s-tą	6 %
	DUODA PASKOLAS:	
	asmenines nuo	15 %
	mortgičius nuo	14 %

ANAPILYJE skyrius veikia sekmad. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.
Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki \$100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybės pagal sutaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Pardudome pinigines perlaides (money orders) ir kelionės čekius (traveler's checks). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SAŽINGAS PATARNAVIMAS

LIETUVIŲ NAMAI

NAUJA "TAURO" VALDYBA taitis; šaudymo — J. Lasys; Medžiotojų ir Žūkautojų žuvavimo — J. Juodikis. Klubas "Tauras", LN įvykusiame susirinkime vasario 8 d. pasiskirstė pareigomis: pirm. — V. Drešeris, vicep. — V. Dauginis, sekr. J. Lasys, išd. — V. J. Šimkus, ūkvedžiai — A. Kazilis, J. Zenkevičius, parengimams — V. Dauginis, J. Juodikis, V. Jankaitis; jaunimo reikalams — E. Pama-

NAUDINGA PASKAITA Apie palikimus ir testamentus paskaita LN Karalienės Mortos Menėje praėjo sėkmingai. Svarstytose dalyvavo trys lietuviai advokatai. Rengė Lietuvių Verslininkų Sąjungos Valdyba.

Lietuvio Gillaro URBNCN anglų kalba leidžiamo laikraščio

Speakup

sukaktyvinis spaudos vakaras
RUCŠIAMAS

š.m. kovo mėn. 28 d. šeštadienį, 6 val. p.p.

Toronto Lietuvių Namuose

Vytauto Didžiojo menėje

1573 Bloor Street West, Toronto, Ont. M6P 1A6

Vakaro pagrindinė programa: Paskaita —

dr. Aleksandras ŠTROMAS iš Anglijos

— MENINĖ PROGRAMA —

Karšta Vakariene su vynu, kava ir pyragaičiais. Veiks "Bacho" kampelis su kietais ir kitais gėrimais.

Dalyvaukime ir paremkime šį už pavergtųjų laisvę kovojantį laikraštį. Bilietai gaunami:

Lietuvių Namuose — darbo valandomis — 532-3311

V. KULNYS — 769 — 1266,

T. STANULIS — 231-4937 ir

S. VARANKA — 534 — 9127.

ĮEJIMAS: \$ 12,50

Vakaro SPEAK UP Rengėjai

JEIGU GERI IR GALI GERTI — "TAVO REIKALAS",
JEIGU NORI NUSTOTI — "MŪSŲ".

ATEIK ! LIETUVIŲ AA (ALKOHOLIC ANONYMOUS) GRUPĖS SUSIRINKIMA. SUSIRINKAME KIEKVIENĄ TREČIADIENĮ 119 MIMICO AVENUE (Royal York Rd. ir Mimico Avenue kampas TORONTE) 7.30 v.v. SKAMBINKIT : 487-5591

toronto

popietė savuose namuose

A. LUKOŠIUS

VISKAS KEIČIASI IR MAINOS

Gyvenimas vietoje nestovi. Į kur tik nepažvelgsi, viskas išvien ir visur keičiasi, mainosi, kitaip nei iki šiol, kad klostėsi. Ateina nauji laikai, išigali naujos idėjos, kitoks darosi gyvenimo supratimas.

Tas nuolatinis keitimasis vyksta visuose kontinentuose, ir visų, bent šiek tiek progresuojančių tautų gyvenime.

Atyžčiau stebėdami šį dūmų keitimosi procesą, visi nesunkiai galime pastebėti, kad nuo šio proceso nėra laisva ir ši mūsų pasirinktoji šalis. Čia dar sparčiau nei kur kitur progresuoja įvairios šių laikų naujovės.

Būdinga yra tai, kad drauge su išgalinčiu progresu, aiškiai čia jaučiamas ir vidurinėsios klasės išnykimas.

Besiplečiant, ir vis giliau šaknis šio krašto ekonominiame gyvenime suleidžiant ir taip jau stiprioms, didelėms korporacijoms, kaip tai gyventojams maisto, apartamentinių butų, bei visų kitų būtiniausių apyvokos reikmenų parūpinimo, aiškiai pastebimas šios buvusios gana stiprios vidurinėsios grupės nykimas.

Kaip mes matome, turtinigi ir toliau stiprėja, sugebėdami visą, kas kitiems neįmanoma, apieiti ir išlaviruoti visuose pasitaikančiuose šių dienų sunkumuose. Jų kapitalas ir šiuose vadina muose sunkmečiuose, mažiausiai benukenčia, nes jie yra ta diriguojanti ir viską lemianti ranka. Šio krašto valdžios jie palaikomi ir toleruojami.

Buvusi gana gausi ši vidurinioji klasė nejučiomis priversta trauktis atgalios ir rikiuotis trečiojoje, tai yra mažiau pasiturinčio ir daugiau nuo kitų priklausančiųjų kategorijoje.

Sparčiai modernėjanti šio krašto industrija, vis plačiau ir veiksmingiau išigali automatiškieji robotai. Jų pasėkoje nuolatos ir neišvengiamai daugėja ir bedarbių skaičiai, taipgi žymiai prisidėdami prie šio buvusio gana stipraus, gausaus ir aktyvaus viduriniojo luomo sunykimo.

Aiškiai matome, kaip šiais laikais yra sunku arba jau iš viso neįmanoma, nors ir sveikiems, jauniems, darbo nebijantiems, išigyti nuosavus privačius namus, kaip

kad daugelis ankščiau padarėme, arba ir kitus normaliam gyvenimui reikalingus reikmenis. Negeriau sekasi ir visiems norintiems sau pragyvenimą pelnytis bent kokioje privačioje prekyboje, kuri, kiek, prisimename ankščiau, kur kas puikiau klestėjo.

Mums, pokario emigrantams šioje šalyje dar tikrai pasisekė. Veik visi, kad ir iš nieko pradėję, pusėtinai išsikūrėme. Turėdami gyvenimo patyrimo, nebodami bet kokių darbų, gana greitai atsisistojome ant nuosavų kojų, kaip tik dauguma priklausydami tai buvusiai viduriniajai grupei.

Kurie panorėjome, neper sunkiai išigijome ne tik nuosavus namus, automobilius, visus kitus gyvenimui reikalingus reikmenis, patogumus, bet ir vasaros rezidencijas gamtoje. Aišku, visą tai padarėme matydami, kad tam galimybė yra ir tas mums įmanoma.

Žvelgiant į šiandieninį gyvenimą jau matome visai kitokią vaizdą. Aukščiau suminėtos ir mums buvusios prieinamos galimybės šių dienų eiliniam žmogui darosi jau tik svajonė, ir kas kartą vis sunkiau besiekiama tikrovė.

Pamažu išstipstant viduriniajai grupei, turtingiems ir toliau tebeeinantiems tik jiems pažadėtu tų palaimintųjų kelių, savaime ir sparčiu tempu gausėja, naujoji, ir šių laikų daugiau pilkesnė ir ne taip spalvinga, mažiau savarankesnė, o tuo pačiu ir ne taip rūpestinga, už viską mažiau atsakinga, gausi daugumos žmonių masė.

Mes, ypač jau čia priaugančios kartos, jau tik šitai trečiajai kategorijai tepriklausome. Tik neturime pamiršti, kad mes čia, kad ir tai trečiajai grupei jau dauguma priklausydami, gyvenam kur kas geriau, negu kitų kraštų vadinami pasiturinčiais.

Keičiasi laikas, o su juo ir gyvenimo būdas. Keičiasi ir patys žmonės bei jų galvosena. Nepamirškime dar ir tai, kad šalia viso to, mes turime dar nepaprastai didelę ir neįkainojamą brangenybę, kurios ištisi milijonai šios žemės gyventojų mums tik pavydėti gali.

Šalia to viso, — mes dar turime laisvę...

TORONTO "GINTARO" ANSAMBLIO išvykos į Paryžių vadovai: R. ir J. KARASIEJAI, G. ir R. PAULIONIAI

DRAUDA

BALIO MASKELIŪNO
INSURANCE AGENCY LTD.

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814

2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403

Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ ROSIŲ DRAUDA • 24 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Dresher-Barauskas INSURANCE AGENCY LTD.

Visų rūšių drauda • VALTERIS DREŠERIS

233-3334 — 231-2661 — 231-6226

3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

APDRAUDA INSURANCE

* Namų — Gyvybės
* Automobilių
* Komercinių

533-1121 Walter Dauginis 822-8480

Insurance Agency Ltd.

1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

Simon's Travel Service LIETUVA —

11 dienų

VILNIUS — birželio 8 — 22,

Kaunas, Trakai, Druskininkai, Anykščiai, Rumšišės

13 DIENŲ SU GIMINĖM

Gegužės 14 — 28

Liepos 9 — 23

Rugpjūčio 13 — 27

Gegužės 28 — birželio 11

Liepos 23 — rugpjūčio 6

Rugsėjo 3 — 17

Sutvarkome iškvietus vizitui į Lietuvą ir iš Lietuvos Nupirkame Lietuvoje gimėms automobilius.

Smulkesnių informacijų teirautis:

tel. (416) 537-3060 arba 532-8772

2385 Dundas St. W., Toronto, Ont., Canada M6P 1X2
(Kelionių biuro registracijos numeris — 1835961)

1981 METŲ

EKSKURSIJOS Į VILNIŲ ir kitus Europos miestus

Išskrenda iš TORONTO ir iš MONTREALIO

1. GEGUŽĖS 12

2. GEGUŽĖS 26

3. BIRŽELIO 17

4. LIEPOS 15

5. RUGPJŪČIO 12

6. RUGSĖJO 2

7. RUGSĖJO 16

8. RUGSĖJO 30

Kiekvienoj ekskursijoje gali pasirinkti 8 dienas arba 2 savaites. Grįžimą galima sutvarkyti individualiai per pageidaujamus miestus ir pageidaujamam laikui (nuo 7 iki 60 dienų). 8 dienų ekskursija iš TORONTO kainuos \$ 1365,00 Gali ir pasikeisti.

De! smulkesnių žinių teiraukitės pas VINČA BAČENĄ.
ALL SEASONS TRAVEL, 1551 Bloor St. West,
Toronto, Ontario M6P 1A5, Tel: (416) -533-3531

PAMINĖDAMI MIRUSIUS, KANADOS LIETUVIŲ
FONDUI AUKOJO

TORONTE —

Savonoriui-Kūrėjui, a.a. Kostui KREGŽDEI mirus, artimieji draugai Jo vardą įrašė KANADOS LIETUVIŲ FONDE. Aukojo: \$ 20, — L. Novogrodskienė; \$15, — M. Senferienė; po \$10, — P. Gulbinskas, P. Kuliešis, J. Riauba, E. P. Šernas, dr. J. Yčas, E. Viskontienė, J. Dambaras.

MANITOBOJE —

Carberry miestelio apylinkės lietuviai neteko mielo kaimyno a.a. Juozo BUTKEVIČIAUS. Jo atminimą kaimynai lietuviai ūkininkai bei artimieji savo aukomis įamžino KLFonde. Aukojo: \$ 25, — K. Strikaitis; \$21, — Lietuvių Klubas Manitoboje /kaip nariui, vietoje gėlių/ po \$ 20, — A. Balčiūnas, N. Balčiūnas ir šeima, G. V. Giedraičiai, P. Liaukevičius, Razmų šeima; po \$ 10, — Z. Brazauskas, J. Demereckas, St. Bortkevičius, C. Jankauskas, M. Januška, V. E. Januška, A. J. Koncaičiai, M. E. Šaraskai; po \$ 5, — L. Balčiūnas, K. Bartininkas, S. L. Bartininkai, E. & J. Baranuskas, S. F. Kračikai, Statkūnų šeima; po \$2 ir mažiau — H. K. Beniušiai, V. Mockus, V. Zavackienė, P. Bagdonas, A. Kleiny, V. Kureckas, J. Rimkus, J. Radzevičius, V. F. Steponavičiai.

KL FONDAS VISIEMS DĖKOJA.
NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

hamilton

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje
- įsikūręs nuosavuose namuose -

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas "TALKA"
830 Main Street East
L8M 1K6
telefonas 544-7125

sukaukęs virš 15 mil. dol. kapitalą
kviečia
visus lietuvių posinaudoti teikiama paslauga.

MOKAME UŽ:	IMAME UŽ:
depozitų (P.C.A.) 6%	nekiln. turto pask. 14-15%
santaukų 12 1/2%	asmenines paskolas 16%
term. depoz. 1 m. 12 1/2%	
term. depozitų 3 m. 12%	
reg. pensijų fondo 13%	
90 dienų depozitų 14%	

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda.
Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val.,
penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val.
Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta.

**KLB ŠALPOS FONDAS
REMIA SUVALKŲ
TRIKAMPIO LIETUVIUS**

1980 m. iš Hamiltono Šalpos Fondo buvo pasiųsta 150 siuntinių į Suvalkų Trikampį. Iš jų 62 gavo Punksko lietuvių gimnazijos mokinius.

Kas turi gerų dėvėtų drabužių, prašomi pranešti KLB Šalpos Fondui Hamiltono Sk. sekret. J. ASTŪI, tel: 549-4859. Drabužiai bus paimti, jeigu pageidaujama.

V. Sakas yra paaugojęs dėžių drabužiams persiųsti. Jeigu kas norėtų įteikti piniginę auką-gali tai padaryti sekmadieniais po pamaldų kavutės metu, susisiekus su bet kuriuo Šalpos K-to nariu.

**PERKAMAS NAUJAS
PIANINAS**

Jaunimo Centrai reikalingas naujas pianinas. Jo pirkinimui sudarytas komitetas, kuris rinkas aukas: pirm. J. Krištolaitis, išd. J. Stankus, V. Sakas, P. Kanopa, J. Dekas, J. Pleinys, L. Klevas, K. Mileris, K. Mikšys, A. Juozas, pavičius, D. Deksnytė-Powel ir A. Tumaitis.

Visos aukos bus atleidžiamos nuo mokesčių.

RUCŠIASI GASTROLĖMS

Lietuvių teatras AUKURAS ruošiasi dalyvauti daugiakultūrinių teatrų varžybose gegužės 30 d. Rudens pradžioje vaidins New York'e ir Hartford'e.

džiaugė gražių lietuvių įnašu į Sudbury miesto gyvenimą, linkėjo laisvės Lietuvai. Taip pat žodžiu sveikino: Roman Borycky - ukrainiečių atstovas, Gunar Saare - estų atstovas. Po to sugiedotas Tautos Himnas.

Meninę programą išpildė vietinės meno pajėgos: "Jaunimo Garsai" - muzikė Danguolė Remeikytė-Rotkienė, Erikas Rotkis, Gediminas Remeikis atliko keletą liaudies dainų ir mūsų kompozitorių kūrinių. "Keturių Sesutės" - muzikinis vienas - tas - Joana Stankutė, Diana Stankutė, Vida Stankutė, Teresė Stankutė-dviems smuikais, gitara ir pianinu išpildė "Lietuva brangi" ir kitas lietuvių liaudies daineles. Programa buvo išpildyta puikiai, klausytojai sužavėti, nesigailėjo plojimų. Visiems - "Jaunimo Garsai" ir "Keturių Sesutės" dainininkams ir muzikantams buvo įteikta po gražią gėlę. Gėles įteikė Audra Albrechtienė ir Birutė Stankienė. Minėjimo programai pasibaigus, sekė linksmi šokiai.

Lietuvių Bendruomenės Apylinkės Valdyba parūpino muziką, kuri linksmo dalyvius. Vyko turtinga loterija. Jai laimikius aukojo: K. Ramonas, A. Braškys, A. Staškevičius, J. Labuckienė, Gr. Petrėnienė, O. Stepšienė.

montreal

Augustinas Ališauskas

REQUIEM AUGUSTINUI ALIŠAUSKUI

Augustino nebėra mūsų tarpe: mirties šešėlis uždengė jį staiga ir netikėtai. Tradicinės Užgavėnių programos metu Aukšinio Amžiaus Klube, skaitydamas savohumoristinius kupletus, jis sukniubo be sąmonės ir, nepaisant visokių medicininių priemonių jį atgaivinti, jo širdis daugiau nebesuaplakė. Tai - nuostabus sutapimas ta prasme, kad Augustinas atsiskyrė su

A. Kručienė, M. Venskienė. Sekančią dieną, sekmadienį, Christ the King šventovės salėje, lietuvių pamaldose kun. A. Sabas laikė Mišias už žuvusius karius, savanorius, partizanus ir šaulius, Pasakė jautrų, tai dienai pritaikytą pamokslą. Prie altoriaus buvo pastatytos Kanados, Lietuvos ir "Maironio" Kuopos šaulių vėliavos. Pamaldoms pasibaigus, sugiedotas Tautos Himnas.

**FILMUOJAMAS
KULTŪRINIS GYVENIMAS**

Lietuvos laisvės atstatymo 63 m. paminėjimas ir meninė programa, sekmadienio pamaldos buvo filmuojama. Filmą darė Zigmas Labuckas. Prieš daugelį metų buvo padarytos kelios trumpų filmų iš Sudbury lietuvių gyvenimo, tautinės veiklos ir kt. Ši paskutinioji bus prijungta. Tą darbą atliks ir juo rūpinasi Z. Labuckas.

"Multiculture" organizacija pasirūpino, kad ši filma būtų parodyta per TV. Ją matysime Sudbury TV Cable 7 kanale. Laiką ir kitas žinutes praneš Lietuvių B-ės Valdyba arba lietuvių atstovė prie "Multiculture" organizacijos - Nijolė Paulaitienė.

Kor.

AUGUSTINUI ALIŠAUSKUI

mirus,
žmonai STASEI, sūnams ARŪNUI ir RIMANTUI bei kitiems giminėms ir artimie - siems gilią užuojautą reiškia -

LITUANISTINĖS MOKYKLOS
TĖVŲ KOMITETAS IR MOKYTOJAI

ALBINUI PTAŠINSKUI

mirus, jo žmoną LIDIJĄ, sūnus ALGĮ ir VYTAUTĄ bei kitus gimines ir artimuosius nuoširdžiai užjau - čiams ir kartu liūdime -

STEFANIJA PUSARAUSKIENE
ir POVILAIČIŲ ŠEIMA

VLADUI PILECKUI

mirus, žmonai JUZEFAI ir dukrai GRAŽINAI reiškiamo giliausią užuojautą -

J. ir A. KARECKAI
K. ir H. RULIAI
P. ir T. KARECKAI
P. ir V. LUKOŠIAI
L. BUČINSKAS
VL. SAUKA

Augustino nuotaika visada buvo giedri, optimistiška, jo žodis - nuoširdus, prieteliškas. Jei reikarčiais jam ir pasitaikydavo susidurti su individualiais, kurių pažiūros augstos vertės. Jis mėgo net kuria nors problema būdavo diametraliai priešingos jo paties įsitikinimams, jis nevengdavo pasakyti į akis net ir nemalonią tiesą. Tačiau, dėl to niekada neįsigydavo priešų, nes visuomet būdavo pasiruošęs ištieti savo oponentui draugiškumo ranką ir tuojuo užmiršti prieštaraivimus, kurie juos skiria.

Per sunku būtų suminėti detalai visas Augustino veiklos sritis, nes savo permainingą gyvenimą kelyje jis yra buvęs kone viskuo: moksleiviu, studentu, Lietuvos karininku, mokytoju, mokyklų inspektorium. Priverstinėje išeivijoje gi, nors darbo fiziniai ir gana sunkiai, jis vistiek rasdavo dar laiko ir energijos pasiimti atsakingas pareigas bendruomeniniame gyvenime. Ir taip jo pastangomis buvo Montreale įsteigta Šeštadieninė Lietuvių Mokykla. Jis ilgą laiką buvo jos vedėjas ir joje dėstė.

Augustinas Ališauskas buvo vienas iš pagrindinių ramsčių ir Aušros Vartų lietuvių parapijos įsikūrimo. Be savo asmeninės paramos pinigais, jis uoliai talkininkavo vajui, kad sukeltų lėšas naujosios AV bažnyčios statybai. Taip pat jis buvo pakartotinai išrenkamas į AV parapijos komitetą ir su noru talkininkavo klebonui, vedant kartotekas ir atskaitomybės knygas.

Asmeniškai, Augustinas labai mėgo meną ir muziką: jis pastoviai dalyvavo ansambliuose ir choruose tiek išeivijoje Vokietijoje anksčiau, tiek ir čia, Montreale AV parapijos chore. Be jo neapsieidavo joks lietuviškas rengimas, jis ne paprastai vertindavo gastro-

liuojančius lietuvių solistus, ansamblius, chorų. Jis lankydavo ir svetimtaučius teatrus ir koncertus, jei juose programa buvo klasiška, augstos vertės. Jis mėgo net piešti paveikslus ir gana daug jų paliko šeimai arba draugams.

Augustino atvykimas į Montrealį gali būti pavadinamas savos rūšies odiseja, nes jis iš V. Europos /po karo 1948 m./ išvyko pastoviam apsigyvenimui pas savo brolią i Buenos Aires, Argentinoje. Bet jam buvo lemta kita dalia! Išsiskyręs Kempden'e / Bavarijoje / su gera pažįstama Stase Lelyte, jis vis daugiau pradėjo jausti gilų ilgesį jai ir vis daugiau jam piršosi mintis, kad Stasė jo gyvenime reiškia žymiai daugiau negu tik gera pažįstama.

Ir taip 1949 m. rudenį jis atsisveikina su broliu ir keliais Argentinoje ir atskrido tiesiai į Montrealį, kur netrukus ir susituokė su savo išsvajota Stase. Čia jis ir išgyveno gražiai su ja iki pat savo mirties, išauklėdamas 2 sūnus - Arūną ir Rimantą lietuviškoje dvasioje.

Vienintelis nusivylimas jo gyvenimo kelyje buvo tas pat kaip ir mūsų visų, - tai kad Lietuva yra naikinama ir mūsų tautiečiai persekiojami. Ta širdgėla pasidaro nepakeliamas dar daugiau, kai horizonte nesimato dar jokių pragiedrulių, kurie pranašautų laisvę Lietuvai. Augustinas tikėjo tvirtai, kad tėvynės išvadavimas ateis anksčiau ar vėliau. Deja, jis tos džiaugsmingos dienos nebesulaukė, kaip ir daugelis iš mūsų nesulauks.

Augustinai, jeigu mums nebus lemta išvysti išlaisvintos tėvynės, mes ateisime netrukus pas Tave, kur kartu lauksime tautos laisvės!

Tuo tarpu: tebūna Tau lengva Kanados žemė!

Jurgis Knystautas

sudbury

KETURIŲ SESUTĖS - muzikinis vienetas: Teresė STANKUTĖ, Diana STANKUTĖ, Vida STANKUTĖ, Joana STANKUTĖ, meniškai atlikusios programą VASARIO 16 d. minėjime Sudbury lietuvių kolonijoje. Jos taip pat koncertuoja ir trompete, klarinetu ir dviem saksofonais.

GRAŽIAI PAMINĖTA VASARIO 16-OJI

Lietuvos laisvės atstatymo 63-oji sukaktis, nors ir mažoje lietuvių kolonijoje, paminėta išpūdingai. Dalyvaujant vietos ir apylinkės lietuviams, svečiams, tautybų atstovams, minėjimą pradėjo K. L. B. Sudbury Apylinkės pirm. Juozas Bataitis. Sugiedotas Kanados Himnas. Vasario 16 d. tema paskaitą skaitė Petras Vens-

kus. Vėliau pabaltiečių gera bičiulė, poetė - žurnalistė, gimnazijos mokytoja - Julija Echert Mac Lean savo gražioje, poezija pavairintoje kalboje priminė vargstančius brolius ir seseris komunistinėje vergijoje, linkėjo kuo greičiau sulaukti laisvės Lietuvai. Miesto burminstras - Jim Gordon savo trumpoje kalboje pasi-

125¢ kelnes pristatant ir atsiimant

365-7146

NETTOYEURS CLEANERS

7661-A-CENTRALE
50 AVENUE, LaSalle 365-7146
495-900 AVENUE,
com/ BAYNE, LaSalle 365-1143
2955 ALLARD,
Ville Marier 766-2667

Dino's

GUY RICHARD ROOFER - COUVREUR

7725 George LaSalle

Geriausios patarjos ir darbe atliktos jums gali būti atpažinamos Guy Richard, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darbe atlieka apdailą ir priemonėmis keičia. Šaukite bei nurodysime blogas ar kelis statybos naujus -

364-1470

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

FUNERAL HOME

J. F. Wilson & Sons Inc.

123 Maple Blvd. 5784 Verdun Av
Chateauguay Verdun, Que.
Tel: 692-4763 Tel: 767-9956

MODERNIOS KOPLVČIOS

montreal

PARENGIMŲ KALENDORIUS

RENGINIAI AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS SALĖJE:

KOVO 21 d., šeštadienį, 2 v. p.p.: - LITO metinis narių SUSIRINKIMAS.

KOVO 22 d., 12 val.:

NIDOS Klubu narių SUSIRINKIMAS

BALANDŽIO mėn. 4-5 d.d.: KAZIUKO MUGĖ - rengia skautai-ės.

BALANDŽIO 25 d. vakare, GINTARO ANSAMBLIO PARENGIMAS

GEGUŽĖS 2 d.: vakare - SPAUDOS BALIUS, rengia "Nepriklausoma Lietuva".

RENGINIAI Šv. KAZIMIERO PARAPIJOS SALĖJE:

KOVO mėn. 26-27 d.d.: REKOLEKCIJOS, kurias praves kun. Jonas BOREVIČIUS, atvykęs iš Chicago

• Sol. G. ČAPKAUSKIENĖ, V. PIEČAITIS ir A. STAŠKEVIČIUS atstovavo Montrealio

lietuvius 9-tajame, tradiciniame Baltų Vakare Kanados Parlamente, Ottawoje.

• J.V. ir Dana DANIAI buvo atvykę Montrealin į a.a. Augustino Ališausko laidotuves.

• Sol. ČAPKAUSKIENĖ Gina atliko 26 vasario koncertą Lietuvių Klube St. Peters - burge, Fla., kuris praėjo su dideliu pasisekimu, atsilankius gausiai publikai.

Dalyvavo ir vietos Choras, vad. muz. P. Armonui. Solistė su juo padainavo 2 kūrinius, ir su Styginiu Trio /smuikas, čelo ir piano/.

Praleidusi ten atostogas, grįžo į Montrealį.

• PETRULIS Jonas, "NL" Spaudos B-vės Valdybos p.kas, sugrįžo iš atostogų Floridoje ir vėl įsijungė į visuomeninį darbą.

• Negerėjant pašto patarnavimui, nuo kurio nukenčia ir mūsų savaitraščio punktualesnis pristatymas, nutarta organizuoti peticiją, po kuria pasirašytų visi susirūpinę ir prijaunantys asmenys. Gal tokiu būdu pasiseks išreikalaus tinkamo patarnavimo.

PADĖKA

Mylimam Vyriui, Tėvui ir giminačiui

A.A. ALBINUI PTAŠINSKUI

1918 m. vasario mėn. 10 dieną mirus, dėkojame visiems, kurie tiek daug mums padėjo skausmo valandose. Širdingiausia padėką reiškia Tėv. J. ARANAUSKUI, SJ, už šv. Mišių atnašavimą, už sukalbėjus rožinius - Tėv. St. KUIBIUI ir P. STYRAI; Mišiose tarnavusiems - R. STAŠKEVIČIUI ir P. ADAMONIUI; Marijos Nekalto Prasidėjimo SESELĖMS už giedojimą Mišių laiku; Aušros Vartų Parapijos CHORUI už sugiedojimą "Libera".

Ačiū visiems už aukas šv. Mišioms, už gausias gėles, už intencines aukas organizacijoms, už visokeriopas užuojautas.

Dėkojame šeimininkėms: - A. KUNCEVIČIENEI, M. GIRDŽIUVIENEI, H. BITNERIENEI, O. BENDIKIENEI, G. SIBITIENEI, V. LINGAITIENEI, C. VORONINKAITIENEI ir p. ELENUTEI už gražiai paruoštus pusryčius ir skanius pyragus.

Visiems už palydėjimą į amžinybės vietą - NUCSIRDUS AČIŲ!

Jūsų visų nuoširdumas paliks mūsų širdyse su giliausia padėka ir įvertinimu -

Giliame liūdesyje:

žmona LYDIJA,

sūnūs ALGIMANTAS IR VYTAUTAS

su žmona ANGELE

ir GIMINAIČIAI

- Jau dauguma skaitytojų apsimokėjo prenumeratas už šiuos, 1981-ius metus, yra tačiau, atsilikusių. Primindami, prašome kiek galima greičiau tai atlikti, nes atskirai rašyti raginimus užima mums daug laiko ir prisi-

- deda prie išlaidų.
- Tolimesnės Kanados provincijos ir JAV-bės gauna mūsų savo blogu aptarnavimu pasižymėjusio pašto dėka, gerokai pavėluotai "NL" laikraštį. Taip pat ir kai kuriose, net Verdun'e ir LaSalle gatvėse gyvenantieji, arba Rosemount'e mūsų skaitytojai gauna laikraštį gerokai pavėluotai. Labai apgailestaujame ir kviečiame į bendrą kovą sutokiu nevykusiu išnešiotųjų ar ir pačio pašto paskirstymo darbu. Skyskimės visi savo pašto įstaigose.
- Į tolimesnes vietas siųsti mūsų laikraštį galima būtų oro paštu, tačiau finansiniai neišgalime tai padaryti. Kas pageidautų NL gauti oro paštu- turėtų prie prenumeratos pridėti dar \$20...

"NL"

MONTREALIO LIETUVIŲ ŽVEJOTOJŲ - MEDŽIOTOJŲ KLUBO "NIDA"

Šaukiamas visuotinis klubo narių susirinkimas š. m. Kovo mėn. 22 d., 12 val. Aušros Vartų par. salėje.

Po susirinkimo visų dalyvių pietūs, kuriuos apmoka Klubas "Nida".

Kviečiami visi Klubo nariai ir svečiai dalyvauti.

KLUBO VALDYBA

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" SAVAITRAŠTIS

NAUJIEMS SKAITYTOJAMS - TIK \$10. METAMS

Dr. J. MALIŠKA

DANTŲ GYDYTOJAS
1440 St. Catharine W.
Suite 600, Montreal, P. Q.
Tel: 866-8235
Namų: 488-8528

Dr. A.O. JAUGELIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA
1410 Guy St.
Suite 11-12 Montreal P.Q.
Tel: 932-6662
Namų: 737-9681

M. CUSSON R. GENDRON VAISTINĖ

Atidaryta kasdien nuo 9 a.m. iki 10 p.m.
Šeštadieniais: nuo 9 a.m. iki 9:30 p.m.
Sėkmadieniais: nuo 10 a.m. iki 9:30 p.m.
GREITAS, NEKAINUJANTIS PRISTATYMAS
7626 Central St. Ville LaSalle, P. Q.
Tel: 366-9742 ir 365-0505

Dr. A. S. POPIERAITIS

B. A. M. D. C. M. M. Sc. L. M. C. C. F. R. C. S. (c)
MEDICAL ARTS BUILDING, 1538 Sherbrook St. W.
Suite 215, Montreal, P. Q. Tel: 931-4024

ADVOKATAS

ROMAN J. IŠGANAITIS B. A., B. C. L.

4 Notre Dame E. Suite 504
Montreal, Quebec, H2Y 1B7, Tel: 878-9534

ADVOKATAS

J. P. MILLER B. A. B. C. L.

168 Notre Dame St. E., Suite 205
Tel: 366-2063½ 866-2064.

ADVOKATAS

VICTOR E. RUDINSKAS

B. Eng., M. Eng. L. L. B., B. C. L.
4701 Bannantyne, Verdun (kampas 2-nd Ave.), Que. H4G 1E6
Tel. Bureau: 769-8824; Residence: 366-6245

NOTARAS

J. BERNOTAS

3 Place Ville Marie, Suite 627 Montreal, P. Q.
Tel: (514) 871-1430.

NOTARĖ

RŪTA POCAUSKAS

50 Du Domaine, Ile Perrot, Que. H7V 5V6
Res. Tel: 453-9142

PAVYKUSI VAKARIENĖ ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOJE

Kazimierinių Vakarienė, kurią suruošė Parapijos Komitetas, praėjo labai sėkmingai. Dalyvavo virš 200 parapijiečių ir svečių, kuriuos šeimininkės puikiai pavaišino. Gražiai buvo pravaista turtinga loterija. Dėka energingo naujojo Parapijos Komiteto Vakarienė davė virš \$2.400 pajamų.

• Šv. Kazimiero šventė buvo švęsta kovo mėn. 8 d. Kun. dr. F. Jucevičius atlaikė iškilmingas pamaldas ir pasakė tai progai pritaikintą pamokslą. Dalyvavo skautai su vėliavomis, ir patarnavo Mišioms.

Parapijos Choras sugiedojo Tautos Himną. Reikia pastebėti, kad Choras, įsijungęs daugiau choristų, padarė didelę pažangą. Sveikiname.

Pakylus susidomėjimui MAŽAJA LIETUVA, jos pažinimui daug padės 5 plačios studijos prof. M. BRAKO paruoštoje 304 psl.

LITHUANIA MINOR

knygoje su 50 žemėlapių. Kaina - \$15.00. Kreiptis į knygų platintojus arba šios knygos leidėją: LITHUANIAN RESEARCH INSTITUT INC., 149-31 120 St. So. Ozone Park, N.Y. 11420

KALBĖKIME SU SAVO VAIKAIS IR ANŪKAIS VIENA GRAŽIAUSIŲ IR SENIAUSIŲ KALBŲ - LIETUVIŠKAI

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ 1981

IŠVYKIMO DATOS:

GEGUŽĖS 21, BIRŽELIO 18, LIEPOS 9,

RUGPIŪČIO 6 ir RUGSĖJO 10 d.

14 DIENŲ SU VISU IŠLAIKYMU IR APRODYMU

- VILNIAUS -

- MASKVOS -

- LENINGRADO -

TAIPGI, MES PARUOŠIAME REIKALINGUS DOKUMENTUS ATSIKYTI VIZITUI JŲSŲ GIMINIS Į LIETUVOS ĮŠ KRĄSTĄ - KANADĄ.

KELIONĖ Į MIAMI TIK \$169. LĖKTUVŲ

Rašyti anglškai:

ADRIA TRAVEL SERVICE

(ADRIA VOYAGE INC.)

4159 St. Lawrence Blvd.,

MONTREAL, P.Q. H2W 1Y7

Tel: (514) 844-5292

ir 844-5662

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5927

MOKA UŽ:

Einamąsios s-tos	6%	Asmeninės nuo	15,75%
Taupomąsios s-tos	11%	Nekiln. turto nuo	15,5%
Pensijų planas	13,5%	Čekių kredito	18%
Term. ind. 1 m.	12,5%	Investicines nuo	16,25%

DUODA PASKOLAS:

Duoda nemokamą gyvybės draudimą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas. Nemokama gyvybės drauda iki \$10,000 už paskolos sumą.

KASOS VALANDOS:

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais nuo 12 iki 8 v.v., penktadieniais nuo 12 iki 6 v.; šeštadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius. 3907-A Rosemount Blvd.: Ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 valandos vakaro ir penktadieniais nuo 12 iki 6 valandos vakaro.

TRANS-QUEBEC SIDINGS L.T.D.

ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI, APKALIMAI ALUMINIUM. PLIENU, PLASTINE MEDŽIAGA. GARANTUOTAS IR APDRAUSTAS DARBAS

SAVININKAS: John OSKOWICZ

8499 rue Grouard, St. Leonard, H1P 2M5

Tel: 321-1975

Maurice Kaplan Kailių siuvėjas -

- Didelis pasirinkimas gatavų paltų.
- Vasaros laiku saugojimas (Storage)
- Taisau ir remodeliuoju
- Siuvu ir parduodu

1449 RUE ST-ALEXANDRE SUITE 500A

MONTREAL, QUEBEC H3A 2G6

Tél. 288-9646

D. N. BALTRUKONIS

IMMEUBLES - CLASSIC INC.

445 Jean Talon W. Suite 305 Montreal

Tel. 273-9181 Namų: 737-0844

Tel. Bus: 482-3460
Res: 366-7041

DANPAR REALTIES CORP.

310 VICTORIA AVE SUITE 409
MONTREAL, P. Q. H3Z 2M9

VINCAS PIEČAITIS

Nekilnojamo Turto Patarnavimas Montrealyje
Investicijos JAV ir Kanados provincijose

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD. MONTREAL, P. Q.

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 - 35th Avenue, Montreal H1T-3A6

TEL. 727-3120 Namų 376-3781

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio privataus turto, automobilių atsakomybės, gyvybės draudimas

Agentūra veikia nuo 1945 m.

montreal west automobile

LEONAS GURECKAS
SALES MANAGER

PONTIAC • BUICK • ASTRE

* NERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTI

IR NAUJŲ AUTOMOBILIŲ

* NEIŠKIRTINAI GEROS SĄLYGOS

AUTOMOBILIUI ĮSIGYTI

* MŪSŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI IR SU

ISIMTIMI JŪMS, PASITARNAUS!

* UŽEIKITE! ĮSITIKINKITE!

PASINAUDOKITE!

PASIKALBĖKITE SU

Manageriu Leo GURECKAS

mw montreal west automobile

11 WESTMINSTER SOUTH

(At the end of Sherbrooke Street West). 489-5391